Įsakymas netenka galios 2019-08-31:
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Įsakymas Nr. 4-492, 2019-08-30, paskelbta TAR 2019-08-30, i. k. 2019-13765
Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2005 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 4-383 „Dėl Kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2009-04-19 iki 2019-08-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. 134-4824, i. k. 1052020ISAK0004-383

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO

Į S A K Y M A S
DĖL KURO APSKAITOS ENERGIJOS GAMYBOS ŠALTINIUOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2005 m. lapkričio 7 d. Nr. 4-383
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2224; 2003, Nr. 69-3118) 6 straipsnio 3 punktu ir atsižvelgdamas į Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 389 (Žin., 2002, Nr. 6-252), 320 punktą,

t v i r t i n u Kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisykles (pridedama).

ŪKIO MINISTRAS KĘSTUTIS DAUKŠYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2005 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 4-383

KURO APSKAITOS ENERGIJOS GAMYBOS ŠALTINIUOSE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato kietojo, skystojo ir dujinio kuro apskaitos reikalavimus energetikos įmonėms ir ūkio subjektams, turintiems daugiau kaip 5 MW galios šilumos ar elektros energijos gamybos objektus (toliau – įmonės).

Punkto pakeitimai:
Nr. 4-159, 2009-04-10, Žin., 2009, Nr. 43-1700 (2009-04-18), i. k. 1092020ISAK0004-159

2. Taisyklės reglamentuoja kuro kokybės ir kiekio nustatymą bei nustatymui reikalaujamą tikslumą, kuro periodinį inventorizavimą ir su kuru atliekamų operacijų registravimą dokumentuose.

3. Kuro apskaita įmonėse įsigyjant kurą, jį naudojant energijai gaminti, saugant ir išduodant kitiems juridiniams asmenims turi būti tvarkoma laikantis šių Taisyklių reikalavimų.

4. Taisyklės netaikomos branduoliniam kurui. Įmonėse, turinčiose mažesnius kaip 5 MW galios šilumos ar elektros energijos gamybos objektus, kuras apskaitomas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka (Taisyklių 14 priedo 1.9 punktas).

Taisyklių reikalavimai netaikomi įmonėms, kurios teisės aktų nustatyta tvarka yra įsteigusios akcizais apmokestinamų prekių sandėlį (-ius) ir kurių teritorijoje yra šilumos ir (ar) elektros gamybos šaltinis (-iai). Tokioms įmonėms kuro apskaita akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje vykdoma vadovaujantis Operacijų akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje apskaitos tvarka ir reikalavimais dėl apskaitos priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 154 „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2002, 58-2371).

Punkto pakeitimai:
Nr. 4-159, 2009-04-10, Žin., 2009, Nr. 43-1700 (2009-04-18), i. k. 1092020ISAK0004-159

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Jungtinis ėminys – sumaišyti atitinkamų proporcijų skystojo kuro ėminiai.

Kuras – degi kieta medžiaga, degus skystis ar degios dujos, skirti naudoti elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti (akmens anglys, skalūnai, malkos, durpės, gamtiniai dujų kondensatai, skystasis kuras – mazutas, dyzelinis krosnių kuras, skalūnų alyva ir jos produktai, orimulsija, suskystintosios naftos dujos, gamtinės dujos ir kiti produktai).

Kuro talpykla – stacionarus požeminis arba antžeminis bet kokio tipo ir bet kokio tūrio rezervuaras arba cisterna (konteinerinė cisterna), sumontuota atskirai, kolektoriumi sujungtoje grupėje, degalų terminale arba degalinėje (įskaitant degalinės cisterną konteineryje), skirta naftos produktams ir bioproduktams laikyti. Kuro talpykla taip pat laikoma ir autocisterna, naudojama naftos produktams ir bioproduktams laikyti. Priklausomai nuo talpykloje laikomo produkto talpykla gali būti vadinama mazuto talpykla, biodegalų talpykla, biokuro talpykla.

Nepaimamas likutis – skystojo kuro likutis talpykloje, kurio negalima panaudoti talpyklos technologinėmis sąlygomis eksploatacijos metu.

Pardavėjas – ūkio subjektas ar fizinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka parduodantis kurą.

Skystojo kuro darbinis likutis – faktinis skystojo kuro likutis talpykloje, išskyrus nepaimamą likutį.

Talpyklos bazinis aukštis – aukštis nuo talpyklos stoge esančios matavimo angos briaunos iki talpyklos dugno.

Terminalas (sandėlis) – specialiai įrengtų pakrovimo ir iškrovimo įrenginių, kuro talpyklų, kitų įrenginių bei statinių kompleksas, naudojamas skystajam ar kietajam kurui priimti, laikyti ir krauti.

Ūkio subjektas – įstatymų nustatyta tvarka įregistruota įmonė, įstaiga ar organizacija, kuri įstatymų nustatyta tvarka verčiasi ūkine komercine, finansine, profesine ar kitokia veikla.

II. BENDRIEJI KURO APSKAITOS REIKALAVIMAI

6. Įmonėse kuro apskaita turi būti tvarkoma pagal šiuos reikalavimus:

6.1. įmonėse turi būti įranga ir prietaisai, kurių reikia kuro kokybei ir kiekiui nustatyti;

6.2. gaunamas, vartojamas, sandėliuojamas, parduodamas kuras ir jo inventorizavimo likučiai turi būti fiksuojami dokumentuose, pildomos Taisyklių 1–12 prieduose pateiktos dokumentų formos, į kurias gali būti įtraukiami reikalingi pakeitimai;

6.3. duomenys apie kuro gavimą, vartojimą, sandėliavimą, pardavimą (toliau – kuro judėjimą) ir jo likučius institucijoms turi būti pateikiami teisės aktų (Taisyklių 14 priedo 1.9, 1.12, 1.23 punktai) nustatyta tvarka.

7. Kuro apskaita skirstoma į:

7.1. operatyvinę apskaitą, kuri fiksuoja kuro judėjimą natūraliais vienetais (tonomis, kubiniais metrais). Į ją įeina: kuro priėmimas iš tiekėjų pagal kiekį ir kokybę, jo suvartojimo gamyboje nustatymas, kuro judėjimo kontrolė sandėliuojant terminalo talpyklose ir periodinis inventorizavimas. Operatyvinę kuro apskaitą tvarko įmonės vadovo paskirtas padalinys. Kuro kokybinius rodiklius nustato įmonės, vartojančios kurą, arba kitos įmonės chemijos laboratorija (toliau – laboratorija).

Kuro transportavimo įrenginių eksploatavimą reglamentuoja teisės aktas (Taisyklių 14 priedo 1.21 punktas) ir įmonės atitinkamos įrenginių eksploatacijos instrukcijos;

7.2. techninę apskaitą, kuri atspindi kuro panaudojimą energijai gaminti natūraliais ir sutartiniais vienetais, nustatant pagrindinį rodiklį, apibūdinantį kuro suvartojimo efektyvumą: sutartinio kuro elektros energijai ir šilumai gaminti lyginamąsias sąnaudas ir kuro ekonomiją (pereikvojimą) šilumai ir elektros energijai gaminti. Techninę kuro apskaitą tvarko įmonės vadovo įsakymu paskirtas personalas;

7.3. buhalterinę apskaitą, kurią tvarkant kuras yra registruojamas dokumentuose pinigine ir natūraliąja išraiška bei vykdoma visų ūkinių operacijų, susijusių su kuro judėjimu ir atsiskaitymu su tiekėjais, kontrolė. Buhalterinę apskaitą tvarko įmonės buhalterija.

8. Kuro apskaitos tvarkymas įmonėje gali būti perduotas specializuotai įmonei. Tuomet kuro apskaitos tvarkymo sutartyje turi būti nustatyti visi šių Taisyklių reikalavimai.

9. Už kuro apskaitą atsako įmonės vadovas ir vyriausiasis finansininkas (buhalteris).

10. Įmonėje turi būti išleistas įsakymas, nustatantis atsakingas tarnybas, cechus, skyrius, asmenis, arba sudaryta sutartis su specializuota įmone, kuri:

10.1. tvarko operatyvinę kuro apskaitą;

10.2. nustato kuro kokybinius rodiklius;

10.3. tvarko techninę kuro apskaitą;

10.4. tvarko buhalterinę kuro apskaitą;

10.5. eksploatuoja matavimo prietaisus;

10.6. eksploatuoja kuro ėminių paėmimo ir apdorojimo įrenginius;

10.7. ima kuro ėminius iš vagonų (cisternų) ir talpyklų;

10.8. atlieka cheminį kuro ėminių tyrimą;

10.9. atlieka matavimų kontrolę.

11. Kuro kiekio matavimui talpyklose kontroliuoti įmonėje turi būti paskirtas atestuotas asmuo, turintis įgaliotos mokymo įstaigos pažymėjimą.

12. Kuro tiekimo sutartyse, įmonės sudaromose su gamintojais (tiekėjais) arba tarpininkais, būtina nustatyti konkrečią kuro kiekio ir kokybės kontrolės tvarką, atitinkančią šių Taisyklių reikalavimus.

13. Įmonėje būtina viso gaunamo, sunaudojamo gamyboje ir sandėliuojamo kuro kiekio bei kokybės kontrolė. Kuro kokybės kontrolė atliekama kurą gaunant, prieš pradedant jį vartoti ir sandėliuojant kas 6 mėnesiai, taip pat jei kyla abejonių dėl kuro kokybės atitikties techninėms sąlygoms, standartams ir tiekimo sąlygoms. Gamtinių dujų kokybė kontroliuojama pagal dujų tiekėjo pateiktą sertifikatą.

14. Įmonėje naudojamus matavimo prietaisus, skirtus operatyvinei ir techninei kuro apskaitai (svarstykles, lygmačius, debitomačius, kalorimetrus ir kt.), atestuoja ir jų patikrą periodiškai atlieka Valstybinė metrologijos tarnyba. Įmonėje turi būti sudarytas matavimo prietaisų pateikimo valstybinei metrologinei patikrai grafikas. Automatinės konvejerinės svarstyklės eksploatuojamos pagal gamintojo instrukciją.

Privaloma bendra visų skystojo kuro priėmimo ir saugojimo (sandėliavimo) terminalo talpyklų (rezervuarų) metrologijos priežiūros tvarka: pirminė bei periodinė patikra ir gradavimo (kalibravimo) kontrolė kas penkeri metai. Talpyklų gradavimas (kalibravimas) yra patikros proceso dalis. Sudarytos kalibravimo lentelės turi būti patvirtintos Valstybinės metrologijos tarnybos.

15. Įmonėje naudoti kuro matavimo metodus, įtaisus ir prietaisus, nenurodytus normatyviniuose dokumentuose, galima tik atlikus jų atestaciją ir gavus Valstybinės metrologijos tarnybos leidimą.

Kuro ėminių cheminius tyrimus atliekanti laboratorija turi būti atestuota visiems kuro kokybės rodikliams nustatyti.

16. Gauto ir patiekto deginti kuro kokybės tyrimo rezultatai turi būti dokumentuojami.

17. Kuro apskaita tvarkoma pagal įmonės kuro apskaitos instrukcijas, parengtas pagal šių Taisyklių reikalavimus. Mėnesio galutinis kuro judėjimo dokumentas yra įmonės vadovo tvirtinamas T-22 formos aktas (11 priedas).

18. Kuro apskaitos žurnalas turi būti pildomas tušinuku, rašalu, techninėmis arba kompiuterinėmis priemonėmis. Taisymai žurnale atliekami teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.4 punktas) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Kai įmonės kuro talpykloje gaunamo, laikomo ar išduodamo kuro kiekis nustatomas automatizuotai ir kompiuterizuotai, apskaitos žurnalai pildomi kompiuteriu (įrašoma ir laikoma kompiuterinėse laikmenose), o pasibaigus pamainai tos pamainos apyvartos apskaitos žurnalų duomenys spausdinami ir, pasirašius materialiai atsakingam asmeniui ir įmonės vadovo įgaliotam asmeniui, susegami į bylas. Šios bylos saugomos įmonėje Taisyklių 20 punkte nurodyta tvarka.

20. Įmonėse pildomi kuro apskaitos žurnalai, kuro įsigijimą, gabenimą ir kokybę patvirtinantys dokumentai turi būti saugomi ir pateikiami kontrolinio patikrinimo metu. Baigti pildyti minėti žurnalai ir dokumentai, susiję su kuro apskaita, įmonėje saugomi 10 metų.

21. Skystasis kuras turi būti gabenamas tik tam tikslui pritaikytose, teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.2 punktas) nustatyta tvarka metrologiškai patikrintose (kalibruotose) geležinkelio ar automobilių cisternose, turinčiose galiojantį pirminės ar periodinės metrologinės patikros liudijimą. Įmonės savo reikmėms naudojamą kurą gali gabenti jiems nuosavybės teise priklausančiomis techniškai tvarkingomis mobiliosiomis talpyklomis, sumontuotomis ant transporto priemonių, ir autocisternomis, kurių metrologinės patikros galiojimo laikas gali būti pasibaigęs, taip pat kilnojamosiomis talpyklomis.

22. Įmonės ir vežėjai, šiame punkte nustatytais atvejais veždami kurą mobiliosiose talpyklose ir autocisternose (išskyrus kurą, esantį transporto priemonėse ar mechanizmo stacionariuosiuose degalų ir tepalų bakuose) valstybinės reikšmės ir savivaldybių keliais, geležinkeliais ir vandens keliais, kartu su kroviniu privalo turėti tokius šių produktų teisėtą įsigijimą bei kokybę patvirtinančius ir gabenimo dokumentus:

22.1. kai gabena iš Lietuvos Respublikos pardavėjo nupirktą ar kitaip įsigytą kurą į būsimas tų produktų laikymo vietas – krovinio važtaraštį, kuriame turi būti papildomai nurodyta gabenamo kuro siuntos įsigijimo dokumento pavadinimas, išrašymo data, serija, numeris ir tos siuntos kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) numeris, įsigijimo dokumento originalą arba šio dokumento, įtraukto į apskaitos registrą, kopiją, patvirtintą įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu, ir

gabenamo kuro kokybės pažymėjimą (sertifikatą, pasą) arba jo kopiją, patvirtintą šių produktų savininko (pardavėjo);

22.2. kai gabena importuotą ar atgabentą iš ES šalių ir išleistą į rinką laisvai cirkuliuoti kurą iš muitinės įstaigos, kuri šį kurą išleido į rinką vidaus vartojimui, į jų būsimas laikymo vietas – įformintą importo deklaraciją su muitinės žymomis, tarptautinį krovinio transportavimo važtaraštį (CMR) (jeigu krovinys iš užsienio gabenamas ta pačia transporto priemone) arba krovinio važtaraštį (jeigu gabenamas krovinys buvo pakrautas muitinės terminale (sandėlyje)), kuriame turi būti papildomai nurodyta importo deklaracijos ir gabenamo kuro įsigijimo dokumento pavadinimas, išrašymo data, numeris ir tos siuntos kokybės pažymėjimo (sertifikato, paso) numeris, ir gabenamo kuro kokybės pažymėjimą (sertifikatą, pasą) arba jo kopiją, patvirtintą šio kuro pardavėjo ar muitinės laboratorijos;

22.3. kai kuras vežamas iš vieno įmonės padalinio (terminalo, sandėlio) į kitą – siuntos krovinio važtaraštį, kuriame turi būti nurodyta kuro gavėjas, siuntėjas, išrašymo data ir gabenamo kuro kokybės rodikliai (šilumingumas, sieringumas, drėgnumas, peleningumas, pliūpsnio temperatūra, tankis esant atitinkamai temperatūrai, kiti rodikliai, nustatyti laboratorijoje), kurie privalo būti įrašyti į kuro važtaraštį, patvirtintą šio kuro savininko;

22.4. kai pirktas ar saugotas kuras gabenamas į pirkėjo ar savininko nurodytą vietą – krovinio važtaraštį (jame turi būti papildomai nurodyti parduodamo (saugomo) kuro apskaitos dokumento pavadinimas, išrašymo data, serija, numeris ir kuro kokybės rodikliai: šilumingumas, sieringumas, drėgnumas, peleningumas, pliūpsnio temperatūra, tankis esant atitinkamai temperatūrai ir kiti rodikliai, nustatyti laboratorijoje), patvirtintą įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu.

23. Įmonės ir vežėjai, kilnojamosiose talpyklose (išskyrus mobiliąsias talpyklas ir autocisternas) veždami valstybinės reikšmės ir savivaldybių keliais, geležinkeliais ir vandens keliais ne daugiau kaip 450 litrų kuro (išskyrus kurą, esantį transporto priemonės ar mechanizmo stacionariuosiuose degalų ar tepalų bakuose), kartu su kroviniu privalo turėti šio kuro įsigijimo ir gabenimo dokumentus, o veždami daugiau kaip 450 litrų – Taisyklių 22 punkte nurodytus dokumentus.

24. Geležinkeliu transportuojamas kuras turi būti perpilamas tik specialiai įrengtuose kuro terminaluose ir tik tuose įmonių geležinkelio privažiuojamuose keliuose, kuriuose yra kuro priėmimo ir mobiliųjų talpyklų pildymo aikštelės.

25. Gabendami kurą Lietuvos Respublikos teritorijoje jūrų ir vidaus vandenų laivais, šių laivų kapitonai privalo turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų ar tarptautinių sutarčių nustatytus krovinio gabenimo dokumentus (konosamentą arba jūrų važtaraštį, važtaraštį), prekių įsigijimo dokumentus (PVM sąskaitą faktūrą, sąskaitą faktūrą ar kitus dokumentus) ir kokybę patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas, patvirtintas kuro pardavėjo parašu.

III. OPERATYVINĖ KURO APSKAITA

I. KURO PRIĖMIMAS PAGAL KIEKĮ

26. Įmonių kuro talpyklų, terminalų (sandėlių) eksploatuotojai gali priimti tik tokį kurą, kurio kokybės rodikliai yra nurodyti šio kuro kokybės pažymėjime (sertifikate, pase) arba jo kopijoje, patvirtintoje šio kuro pardavėjo (savininko), ir atitinka Lietuvoje vartojamo kuro privalomuosius kokybės rodiklius (Taisyklių 14 priedo 1.20 punktas). Kuro talpyklų, terminalų eksploatuotojai, laikantys kurą, privalo laikytis teisės aktų (Taisyklių 14 priedo 1.10, 1.16, 1.17 ir 1.21 punktai) reikalavimų.

27. Atsižvelgdamos į kuro įsigijimo ir gabenimo būdą, įmonės privalo turėti jų eksploatuojamose kuro talpyklose laikomo kuro kiekio įsigijimo ir gabenimo dokumentus: arba PVM sąskaitą faktūrą, arba sąskaitą faktūrą ir kuro kokybės pažymėjimą (sertifikatą, pasą), arba įformintą muitinės deklaraciją (nuo krovinio atvežimo momento iki įtraukimo į registrą), arba įrašytų į apskaitos registrus šių dokumentų kopijas, patvirtintas įmonės vadovo ar jo įgalioto

asmens, arba tarptautinius krovinių transportavimo važtaraščius (CMR), arba krovinio važtaraščius ir geležinkelio važtaraščius, kuriuose yra nurodyti papildomi šių produktų įsigijimo dokumentų rekvizitai, išvardyti Taisyklių 22 punkte, ir saugomo kuro kokybės pažymėjimus (sertifikatus, pasus) arba jų kopijas, patvirtintas šio kuro pardavėjo (savininko). Šie dokumentai laikomi kartu su atitinkamoje kuro talpykloje laikomais kuro apskaitos žurnalais, kurių pavyzdinės formos nustatytos Taisyklių 1–12 prieduose. Baigti pildyti minėti apskaitos žurnalai ir dokumentai, susiję su kuro įsigijimu ir gabenimu, įmonėje saugomi 10 metų.

28. Įmonės privalo pildyti kuro apskaitos žurnalus pagal 6.2 punkto reikalavimus. Turi būti pildomas atskiras kiekvienos skystojo kuro talpyklos ar technologiškai sujungtų skystojo kuro talpyklų grupės skystojo kuro apskaitos žurnalas.

29. Įmonės vadovas ar jo įgalioti darbuotojai, materialiai atsakingi už kuro priėmimą, išdavimą ir saugojimą, eksploatuojantys kuro talpyklas, sandėlį ar terminalą, privalo tikrinti, kad apskaitos žurnalai būtų pildomi tinkamai.

30. Kuro, tiekiamo geležinkeliu ar automobilių transportu, masė nustatoma sveriant, vandens transportu – pagal laivuose įrengtų talpyklų kuro lygį, o tiekiant skystąjį kurą vamzdynais – matuojant talpyklose ar pagal įrengtą apskaitos prietaisą vamzdyne.

Skystojo kuro, atvežto geležinkeliu ar automobilių transportu cisternomis, masė nustatoma sveriant ar matuojant (tūrio–masės metodu), o vandens transportu ar vamzdynais – matuojant talpyklose ar laivuose. Įmonės turi teisę naudoti tik Valstybinėje metrologijos tarnyboje įteisintus masės nustatymo metodus. Turi būti atliekama viso gaunamo kuro 100 proc. masės kontrolė.

31. Kontrolinio kuro svėrimo įmonėje nebūtina atlikti, jeigu kuras, priimamas krovimo vietoje, buvo pasvertas ir pristatytas geležinkelio transportu arba jei kuras buvo pasvertas tiekėjo vagonų elektroninėmis svarstyklėmis su spausdinimo įrenginiu.

32. Kurui, tiekiamam geležinkeliu, sverti įmonėse įrengtos vagonų (cisternų) elektroninės svarstyklės turi būti atestuotos, užtikrinančios geležinkelio sąstato vagono (cisternos) svėrimo paklaidą, ne didesnę kaip ±1,0 proc., o sveriant visą sąstatą ±0,5 proc. Sveriant turi būti laikomasi vagonų svarstyklių gamintojų eksploatacijos instrukcijos reikalavimų.

33. Ėminiai kuro tankiui ir kiekiui nustatyti imami vadovaujantis teisės aktais (Taisyklių 14 priedo 1.24 ir 1.27 punktai).

34. Kuro tankis, tankio ir temperatūros santykis nustatomas vadovaujantis teisės aktais (Taisyklių 14 priedo 1.25, 1.26 ir 1.28 punktai). Skystojo kuro kiekis kuro talpyklose turi būti nustatomas vadovaujantis teisės aktu (Taisyklių 14 priedo 1.22 punktas). Skystasis kuras sveriamas, jo temperatūra, tūris ir tankis matuojami teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.2 punktas) nustatyta tvarka į matavimo priemonių registrą įrašytomis ir metrologiškai patikrintomis matavimo priemonėmis. Vandens ir kitų priemaišų kiekis skystojo kuro talpyklose matuojamas taip pat naudojant vandeniui jautrų indikatorių.

35. Išpylus skystąjį kurą ir išgarinus cisternas reikia nustatyti jų masę, jas pasveriant. Taip pat turi būti sveriami tušti vagonai iškrovus kietąjį kurą.

36. Pagal kiekį kuras gali būti priimamas visu sąstatu, vagonų (cisternų) grupėmis arba atskirai po vieną vagoną (cisterną). Tai turi būti nurodyta kuro tiekimo sutartyje.

37. Priimant skystąjį kurą tūrio–masės metodu gautose geležinkelio cisternose, autocisternose reikia nustatyti kuro lygius, temperatūras ir tankį esant jo faktinei temperatūrai. Skaičiavimai atliekami pagal T-9 formą (3 priedas). Metrolazde išmatuojamas geležinkelio cisternoje, autocisternoje esančio kuro lygis ir pagal jų kalibravimo lenteles nustatomas tūris. Išmatavus skystojo kuro temperatūrą, pagal sertifikate esančią tankio reikšmę (pagal 15°C ar 20°C) skaičiuojamas faktinis kuro tankis pagal Taisyklių 40 ir 41 punktuose pateiktas formules.

38. Priimant skystąjį kurą, patiektą vamzdynais arba vandens transportu, tūrio–masės metodu ir matuojant talpyklose ar tūrio–masės debitomačiais, skaičiavimams naudojama T-10 forma (4 priedas) ir Taisyklių 39, 40 ir 41 punktuose pateiktos formulės. Perpumpuoto kuro masė yra lygi kuro masės, buvusios talpykloje, ar debitomačio skaitiklio masės rodmens prieš perpumpavimą ir kuro masės talpykloje ar debitomačio skaitiklio masės rodmens po perpumpavimo skirtumui. Skaičiuojant masę tūrio–masės metodu talpyklose, kuro tūris ir tankis prieš iškrovimą

nustatomi pagal faktinę kuro temperatūrą prieš iškrovimą, o kuro tūris, likęs talpykloje po iškrovimo, – pagal faktinę kuro temperatūrą po iškrovimo.

39. Vamzdynu (arba į talpyklą) tiekiamo kuro masė B_p nustatoma pagal formulę:

$$B_p = B_{d2} - B_{d1},$$

kur:

B_{d1} – tūrio–masės debitomačio skaitiklio rodmuo arba kuro masė talpykloje prieš perpumpavimą, t;

B_{d2} – tūrio–masės debitomačio skaitiklio rodmuo arba kuro masė talpykloje po perpumpavimo, t.

40. Kuro masė Bd talpykloje (rezervuare), esant faktinei kuro temperatūrai, nustatoma pagal formulę:

$$B_d = V \cdots \rho_t.$$

kur:

V – kuro tūris, m³;

ρ_t – jungtinio mėginio tankis esant vidutinei faktinei temperatūrai (t/m³) nustatomas pagal formules:

$$\rho_t = \rho_{15} - \beta' \cdot (t - 15) \quad \text{arba}$$
$$\rho_t = \rho_{15} \cdot (1 - \beta_{15} \cdot (t - 15)), \quad \text{arba}$$
$$\rho_t = \rho_{20} - \beta' \cdot (t - 20), \quad \text{arba}$$
$$\rho_t = \rho_{20} \cdot (1 - \beta_{20} \cdot (t - 20));$$

kur:

ρ_{15}, ρ_{20} – skystojo kuro (mazuto) tankis nustatomas laboratorijoje arba randamas iš sertifikato esant 15°C ar 20°C;

β', β_{15}, β_{20} – išsiplėtimo koeficientai (t/m^3 × °C) ir (1/°C), išsiplėtimo koeficientų reikšmės mazutui nustatomos pagal 13 priedo 1 lentelę;

t – faktinė kuro (mazuto) temperatūra (°C).

41. Žinant orimulsijos tankį esant 15°C, orimulsijos tankis rt esant faktinei temperatūrai nustatomas pagal formulę:

$$\rho_t = \rho_{15} \cdot C_t \ (t/m^3),$$

kur:

C_t – pataisos koeficientas, nustatomas pagal 13 priedo 2 lentelę priklausomai nuo temperatūros dydžio bei bitumo ir vandens kiekių santykio;

ρ_{15} – orimulsijos tankis esant 15°C.

42. Skystojo kuro (mazuto) apskaitos ir atsiskaitymo už skystąjį kurą (mazutą) operacijos vykdomos sausu kuru, t. y. išskaičiuojant balastą (vandenį). Ši nuostata būtinai turi būti aptarta kuro tiekimo sutartyje.

43. Skystojo kuro tūris nustatomas priimant:

43.1. geležinkelio cisternomis – pagal geležinkelio cisternų kalibravimo lenteles, išmatavus jose lygį metrolazde;

43.2. autocisternomis – pagal autocisternų kalibravimo lenteles (autocisternos turi būti patikrintos Valstybinėje metrologijos tarnyboje), išmatavus jose lygį metrolazde;

43.3. vandens transportu – naudojant lygmačius ir talpyklų kalibravimo lenteles (draudžiama iš talpyklos naudoti kurą jo priėmimo metu, o lygis matuojamas ne anksčiau kaip po 3 val.);

43.4. vamzdynais – naudojant tūrio–masės debitomačius.

Matuojant masę tūrio–masės metodu leidžiama ribinė santykinė paklaida ne daugiau kaip 0,8 proc. matuojant skystojo kuro masę geležinkelių ir automobilių cisternose. Matuojant kuro masę talpyklose leidžiama santykinė paklaida ne daugiau kaip 0,5 proc. vertikaliose talpyklose ir 1,3 proc. horizontaliose talpyklose. Matuojant masę tūrio–masės debitomačiais leidžiama santykinė paklaida ne daugiau kaip 0,5 proc.

44. Informacija apie transporto priemonių su kuro ir kitais kroviniais atvykimą registruojama žurnaluose pagal T-3 formą (1 priedas). Žurnalas yra įmonės kuro tarnybos pamainos viršininko arba kito asmens, kuris tvarko transporto priemonių atvykimo apskaitą, operatyvinis dokumentas.

45. Vagonų (cisternų) atvykimo ir iškrovimo tvarka, prastovų apskaitos būdai, priėmimo vietos bei priėmimo ir išdavimo dokumentų formos nustatomos privažiavimo kelių eksploatavimo, vagonų (cisternų) atvykimo ir išvykimo bei pakrovimo–iškrovimo darbų sutartimi, įmonės sudaryta su geležinkelio įmone ar kita organizacija, atliekančia transporto ekspedicinį eksploatavimą.

46. Priėmėjas-išdavėjas ar kitas asmuo, atliekantis jo funkcijas, gauna iš transporto įmonės (geležinkelio, upių ar jūrų laivininkystės ir kt.) gaunamo kuro dokumentus (važtaraščius, konosamentus ir kt.), kurie sutikrinami su faktiniais iškraunamų transporto priemonių duomenimis (transporto priemonių numeriai, jų tipas, krovinio rūšis ir svoris). Atvykusių transporto priemonių duomenų ir krovinio rūšies patikrinimas priėmimo ir išdavimo vietoje gali būti atliekamas pagal vagonų (cisternų) atvykimo bei išvykimo žiniaraščius arba pagal natūrinius lapus. Tai turi būti nurodyta pagal 45 punkto reikalavimus sudaromoje sutartyje.

Jeigu visam sąstatui (vagonų grupei) buvo išrašytas vienas važtaraštis, o kelyje buvo atkabinti keli vagonai (cisternos), geležinkelio stotis privalo tai pažymėti važtaraštyje.

47. Svėrėjas-priėmėjas užrašo kuro kiekio kontrolės duomenis (sveriant, matuojant, nustatant nuosėdas ir kt.) į gaunamo kuro apskaitos žurnalą ar lapą pagal T-3 formą. Šis žurnalas yra pildomas kiekvieną pamainą ar parą ir yra operatyvinis kuro, atvežamo transportu, apskaitos ir kontrolės dokumentas. Kuro gavimo žurnalas saugomas vienus metus. Svėrėjas-priėmėjas, užpildęs žurnalą ar lapą, pasirašo ir perduoda kuro tarnybai, kad būtų surašytas priėmimo aktas pagal T-4 formą (2 priedas).

48. Priimto skystojo kuro kiekio tūrio–masės matavimo metodu duomenys užrašomi kuro, priimto geležinkelio vagonuose (cisternose), apskaitos žurnalo T-9 formoje (3 priedas). Ją pasirašo kuro svėrėjas-priėmėjas ir prideda prie T-4 formos.

49. T-3 ir T-9 formų žurnalai, pasirašyti asmenų, atsakingų už kuro priėmimą, perduodami kuro apskaitininkui, o ėminiai, paimti priimant kurą, – į laboratoriją.

50. Pagal T-3 ir T-9 formų žurnalus ir transporto dokumentų duomenis bei chemijos laboratorijos atliktų tyrimų rezultatus kuro apskaitininkas ar kitas asmuo, įpareigotas atlikti jo funkcijas, užpajamuoja kuro kiekį pagal T-4 formą.

51. T-4 forma pildoma atskirai kiekvienai kuro rūšiai ir kiekvienam tiekėjui, T-9 forma – atskirai kiekvienam tiekėjui. T-4 ir T-9 formas, surašytas dviem egzemplioriais, pasirašo įmonės kuro tarnybos viršininkas, apskaitininkas ir jos tampa kuro užpajamavimo pagrindu. Kurui, atvežtam poilsio dienomis, formos pildomos pirmąją darbo dieną po poilsio dienų. Pirmasis formų egzempliorius kartu su transporto ir kitais dokumentais pagal rejestrą perduodamas į buhalteriją, antrasis lieka kuro tarnybos viršininkui.

52. Užpajamuoto kuro kiekis nustatomas priklausomai nuo faktinio nesutapimo tarp kuro kiekio, nustatyto priimant, ir kuro masės, nurodytos geležinkelio važtaraštyje.

53. Esant teigiamam ar neigiamam faktiniam nukrypimui nuo absoliučios reikšmės, neviršijančiam leistinų normų (sveriant ne daugiau kaip 0,5 proc., matuojant ne daugiau kaip 0,8 proc.), pajamuojamas važtaraštyje nurodytas kuro kiekis.

54. Jeigu važtaraštyje nurodyto pasverto kuro svorio skirtumas viršija svėrimo paklaidas, nurodytas 53 punkte, pajamuojamas pasverto kuro kiekis.

55. Jeigu gauto skystojo kuro (mazuto) drėgnumas lygus ar mažesnis negu 0,1 proc., iš faktinės kuro masės jis neišskaičiuojamas, o jeigu didesnis – išskaičiuojamas iš bendro svorio. Pajamuojamas tik sauso kuro masės kiekis. Tai turi būti nurodyta kuro tiekimo sutartyje.

56. Užpajamuoto ir suvartoto skystojo kuro (mazuto) masė visose formose nurodoma trupmena: skaitiklyje – masė esant faktiniam drėgnumui, vardiklyje – sauso kuro masė, nustatyta skaičiavimais.

Visose statistinėse ataskaitose skystojo kuro (mazuto) gavimas, sunaudojimas ir jo likučiai taip pat nurodomi trupmena: skaitiklyje – esant faktiniam drėgnumui, o vardiklyje – esant sauso kuro masei.

57. Perdavimo ir (ar) priėmimo operacijų metu pastebėjus vagonų (cisternų) techninių gedimų, trūkumo ar kuro grobstymo požymių ir kt. surašomi komerciniai aktai.

II. KURO PRIĖMIMAS PAGAL KOKYBĘ

58. Priimant kurą pagal kokybę, nustatoma tiekiamo kuro atitiktis sutartyje nustatytiems kuro kokybės rodikliams ir Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų ir kuro privalomiesiems kokybės rodikliams, nustatytiems teisės akte (Taisyklių 14 priedo 1.20 punktas). Normos ir privalomieji kokybės rodikliai turi būti nurodyti sutartyje. Kokybės rodikliai turi būti nurodyti kuro kokybės pažymėjime (sertifikate, pase) arba jo kopijoje, patvirtintoje kuro pardavėjo.

59. Prieš kuro iškrovimo pradžią turi būti imami ėminiai kuro kokybei nustatyti. Ėminiai imami iš gautos partijos dviejų ar trijų vagonų (cisternų) pasirinktinai. Jeigu atvyksta mažiau kaip dešimt vagonų (cisternų), ėminiai imami iš vieno vagono (cisternos). Ant kuro ėminio indelio užrašoma ėminio paėmimo data, geležinkelio važtaraščio numeris, vagono (cisternos) numeris, kuro tiekėjas.

60. Patiekto į įmonę kuro kokybė kontroliuojama pagal paimtų ėminių tyrimo laboratorijoje rezultatus.

‚pliūpsnio temperatūrą – T ir kitus). Šių ėminių analizės rezultatai fiksuojami chemijos laboratorijoje laikomame kuro apskaitos žurnale.

61. Atrinkti ėminiai tiriami pagal galiojančius standartus ir analizuojami pagal pagrindinius brokavimo rodiklius (peleningumą – A; drėgnumą – W; šiluminingumą – Q; sieringumą – S; kuro tankį –

62. Sandėliuojant kurą talpyklose turi būti nustatomi šio kuro kokybės rodikliai kiekvienoje talpykloje atskirai.

III. IŠ KITŲ ĮMONIŲ PERADRESUOTAS KURAS

63. Kuras peradresuojamas pagal sutartį tarp įmonių. Gautas peradresuotas kuras iš kitų įmonių turi būti užrašomas į žurnalą pagal T-3 formą ir užpildoma T-9 forma. Surašomas atskiras šio kuro priėmimo aktas pagal T-4 formą, priėmimo akte daroma žyma „Peradresuotas kuras“.

64. Kuro peradresavimo dokumentus bendru susitarimu tvarko įmonės. Įmonė, peradresavusi kurą, privalo iš anksto apie tai pranešti kitoms suinteresuotosioms šalims.

65. Įmonė, gavusi peradresuotą kurą, tą pačią dieną pagal T-8 formą (10 priedas) dviem egzemplioriais rašo pranešimą apie peradresavimą. Vieną iš jų buhalterija siunčia įmonei, kuriai anksčiau buvo skirtas kuras, kitas lieka buhalterijoje. Pranešimas tampa atsiskaitymo už gautą kurą pagrindu.

66. Peradresuotas kuras priimamas, kaip nurodyta šiose Taisyklėse, tik visų formų viršuje pažymima: „Peradresuotas kuras“.

IV. NATŪRALI KURO NETEKTIS

67. Didžiausios leistinos natūralios kuro laikymo ir transportavimo netekties normos apskaičiuojamos pagal teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.11 punktas) reikalavimus.

68. Faktiškai patirti kuro laikymo ar transportavimo nuostoliai nustatomi lyginant dokumentuose (sutartyse, muitinės deklaracijose, sąskaitose faktūrose, važtaraščiuose ir kt.) nurodytus kuro kiekius su kiekiais, nustatytais atlikus faktinius laikomo ar transportuojamo kuro

kiekio matavimus. Šie nuostoliai neturi viršyti pagal natūralios netekties normas apskaičiuotų leistinų dydžių.

V. KURO IŠDAVIMAS KITAM VARTOTOJUI

69. Išduodant kurą kitoms įmonėms, vežimo dokumentai įforminami pagal Taisyklių 22 punkto reikalavimus.

70. Kitų įmonių kurą savo terminalų talpyklose galima sandėliuoti tik sudarius sutartį.

71. Išduodamas kurą kitoms įmonėms ar kitiems įmonės padaliniams, įmonės įgaliotas asmuo privalo trimis egzemplioriais išrašyti kuro išdavimo važtaraštį. Jį pasirašo įmonės vadovas ir vyriausiasis buhalteris arba įgalioti asmenys.

Pirmas egzempliorius perduodamas asmeniui, išduodančiam kurą. Išdavus kurą, važtaraštis, pasirašytas gavėjo, kartu su gavėjo įgaliojimu įgalioto asmens perduodamas į buhalteriją.

72. Važtaraštyje pagal Taisyklių 22 punkto reikalavimus turi būti nurodyti išduodamo kuro kokybės rodikliai: šilumingumas (Q), peleningumas (A), drėgnumas (W), tankis esant 15°C (ρ_{15}) ar 20°C (ρ_{20}), sieringumas (S), kuro pliūpsnio temperatūra (T) ir kt.

73. Jei kuras parduodamas kitoms įmonėms, turi būti išrašomas važtaraštis ir PVM sąskaita faktūra, kurioje turi būti įrašyti kuro kokybės rodikliai, minimi 72 punkte.

VI. VARTOTI NETINKAMŲ KURO ATLIEKŲ IR PRIEMAIŠŲ NURAŠYMAS

74. Įmonėje atliekant talpyklų ir filtrų vidaus apžiūras ir kuro ūkio įrenginių remontą susidaro vartoti netinkamų skystojo kuro atliekų (nuosėdų) ir kietajam kurui vartoti netinkamų priemaišų, kurios turi būti įrašomos į kuro atliekų apskaitos žurnalą pagal T-16 formą (5 priedas).

75. Įmonėje turi būti sudaryta komisija vartoti netinkamoms kuro atliekoms nurašyti. Komisija turi surašyti vartoti netinkamų kuro atliekų (nuosėdų) nurašymo aktą pagal T-17 formą (6 priedas).

76. Vartoti netinkamų kuro atliekų apskaitos žurnalo pagrindu turi būti išrašomas atliekų išvežimo važtaraštis.

77. Vartoti netinkamų kuro atliekų surinkimas ir išvežimas įmonėje turi būti organizuotas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

VII. KURO, SUVARTOJAMO ELEKTROS IR ŠILUMOS GAMYBAI, KIEKIO IR KOKYBĖS NUSTATYMAS

78. Įmonėje suvartotas kuras energijai gaminti turi būti apskaitomas pagal kiekį ir kokybę.

79. Talpyklose turi būti įrengti lygio matavimo prietaisai, kurių matavimo paklaidos turi būti matuojant vietoje ne daugiau kaip ±0,5 cm, o esant nuotoliniam matavimui – ne daugiau kaip ±1,5 cm.

80. Kuro kiekis nustatomas pagal talpyklos kuro lygio pasikeitimą arba įrengtų įteisintų Matavimų priemonių registre kuro lygio nuotolinio matavimo prietaisų rodmenis.

81. Jeigu kuro kokybė buvo nustatyta anksčiau kaip prieš tris mėnesius, vartojimo metu toje talpykloje, iš kurios yra imamas kuras, vietoje turi būti nustatoma kuro kokybė.

82. Kuro terminalų talpyklose turi būti patikrinti sandėliuojamo kuro kokybės rodikliai (šilumingumas, tankis, sieringumas, drėgnumas ir kt.) ir jo kiekis. Šie duomenys turi būti įrašyti talpyklų žurnaluose. Nustatant skystojo kuro (mazuto) kokybės rodiklius ir kiekį, būtina jį pašildyti ne mažiau kaip iki 40°C ir atlikti jo cirkuliaciją, kad susimaišytų išsisluoksniavęs vanduo.

83. Apskaitos prietaisai, kuriais nustatomas kiekvienos paros skystojo kuro suvartojimas, turi būti įrengti ant slėginių ir recirkuliacijos vamzdynų. Mėnesio pabaigoje turi būti atliekamas duomenų patikslinimas atlikus inventorizaciją. Kietojo kuro apskaita tvarkoma sveriant. Įmonėje turi būti įrengtos konvejerinės svarstyklės, kurių svėrimo paklaida – ne didesnė kaip ±1,0 proc.

84. Nustatant skystojo kuro (mazuto) suvartojimą pagal talpykloje esantį kuro lygį, reikia įvertinti kuro drėgmės kiekį, kuris pateko jį šildant sočiuoju garu iškrovimo iš cisternų metu. Priimtas kuro kiekis perskaičiuojamas į kuro kiekį su patekusia drėgme pagal formulę:

$$B_o = B \cdot \frac{100 - W}{100 - W_o},$$

kur:

B_o – kuro masė su nustatyta drėgme, t;

B – pagal priėmimo aktą priimto sauso kuro masė (prieš pašildymą), t;

W – patiekto sauso kuro drėgnumas (prieš pašildymą) sertifikate, proc.;

W_o – priimto kuro drėgnumas po iškrovimo, proc.

Kuro drėgnumas ir kuro kokybė nustatomi pagal ėminius, paimtus iš talpyklų po kuro perpumpavimo į juos ir vartojimo metu gamyboje paimtus iš paduodamo ir cirkuliacijos vamzdynų.

85. Pagal kuro gavimo ir priėmimo aktų duomenis (T-4 forma, 2 priedas; T-10 forma, 4 priedas) ir remiantis kuro tiekiamo energijai gaminti žiniaraščių duomenimis arba kuro apskaitos prietaisų rodmenimis sudaroma kuro paros judėjimo ir likučio apskaita pagal T-20 formą (7 priedas) arba T-21 formą (8 priedas). Jei kuras yra nevartojamas, tai minėti žiniaraščiai pildomi kas 15 dienų. Žiniaraščiai pildomi trimis egzemplioriais. Vienas formos egzempliorius kitą dieną perduodamas įmonės buhalterijai, o kitas – į gamybos skyrių.

86. Kuro likučiais vadinamas visas sandėliuojamas terminalo talpyklose, taip pat užpajamuotas, bet neiškrautas kuras.

VIII. KURO LIKUČIŲ INVENTORIZAVIMAS

87. Faktiniams kuro likučiams nustatyti ir patikrinti, kaip tvarkoma kuro apskaita, kuras turi būti inventorizuojamas. Skystasis kuras turi būti inventorizuojamas pagal Skystojo kuro inventorizavimo metodiką (13 priedas).

88. Inventorizacija skirstoma į:

88.1. dokumentinę, kai tikrinama gauto, suvartoto ir sandėliuojamo kuro kiekiai, surašyti į nustatytas formas;

88.2. faktinę (instrumentinę), kai esantis terminaluose (sandėliuose) kuro kiekis tikrinamas matuojant matavimo prietaisais.

89. Skystojo kuro inventorizavimas atliekamas kito mėnesio pirmą dieną ir duomenys surašomi akto T-23-1 formoje (9 priedas).

Kietojo kuro faktinė inventorizacija atliekama paskutinę ketvirčio dieną ir duomenys surašomi akto T-23-2 formoje (9 priedas).

90. Įmonėje turi būti paskirta inventorizacijos komisija.

91. Kuro likučius po avarijos, stichinės nelaimės (uragano, liūties ir kt.) inventorizuoja specialiai sudaryta komisija.

92. Po avarijos ar stichinės nelaimės kuro likučių inventorizavimo duomenys dviem egzemplioriais surašomi į T-23 formą. Aktą tvirtina įmonės vadovas.

93. Tuo atveju, kai nėra kuro judėjimo talpyklose – kuro paėmimo ar priėmimo, kuro masės kiekį galima nustatyti pagal praėjusio inventorizavimo duomenis.

IX. KURO APYVARTOS MĖNESIO APSKAITA

94. Kiekvieno mėnesio pabaigoje (ataskaitinio mėnesio paskutinės dienos 24 val.) kuro tarnyba ir gamybos skyrius, dalyvaujant buhalterijos atstovui, surašo T-22 formos (11 priedas) kuro judėjimo ir likučių per mėnesį aktą. Jis laikomas pagrindiniu dokumentu, kurio duomenys pateikiami statistinėje ataskaitoje.

95. T-22 formos aktas surašomas vadovaujantis paros T-20 ir T-21 formos žiniaraščių suvestinėmis, inventorizavimo akto T-23 formos duomenimis ir kuro atliekų nurašymo aktu (T-17 forma). Kuro judėjimo ir likučių aktas surašomas trimis egzemplioriais ir perduodamas buhalterijai ir gamybos skyriui.

96. Lyginant kuro likučių inventorizavimo duomenis su kuro apskaitos likučių duomenimis, nustatomas jo trūkumas arba perteklius sandėliuose ir jo sunaudojimas energijai gaminti. Inventorizacijos duomenys turi būti įrašyti į T-22 formą.

97. Kuro trūkumas ar perteklius yra skirtumas tarp tvarkomos kuro apskaitos ir inventorizacijos nustatytų duomenų. Ataskaitinės kuro likučių reikšmės kuro terminaluose (sandėliuose) nustatomos tik laikantis inventorizavimo paklaidos:

97.1. kurui vertikaliuose rezervuaruose ±0,5 proc.;

97.2. kurui horizontaliuose rezervuaruose ±1,3 proc.;

97.3. kietajam kurui vidutinė paklaida ±3 proc.

98. Jeigu kuro likučių skirtumo absoliutinė reikšmė pagal inventorizavimo ir tvarkomos kuro apskaitos duomenis neviršija inventorizavimo paklaidos, tai ataskaitiniais kuro likučiais terminale, sandėlyje laikomi kuro apskaitos tvarkomi duomenys.

99. Jeigu kuro likučių skirtumas pagal inventorizavimo ir tvarkomos kuro apskaitos duomenis turi neigiamą reikšmę ir pagal absoliučią reikšmę viršija inventorizavimo paklaidą, tai ataskaitiniu kuro likučiu sandėlyje laikoma inventorizavimo rezultato ir matavimo paklaidos absoliučios reikšmės suma. Skirtumas tarp kuro ataskaitinio likučio sandėlyje ir tvarkomos kuro apskaitos duomenų rezultatų atitinka kuro trūkumą.

100. Inventorizacijos metu nustačius kuro trūkumą, turi būti atliktas tikslinis patikrinimas atvirkštiniu šilumos balanso metodu, patikrinimas skaičiavimu, patikrinami įrašai pirminiuose dokumentuose ir pagal realios netekties ribas, remiantis teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.11 punktas) reikalavimais, nustatoma natūralių nuostolių norma. Šie duomenys turi būti pridedami prie T-22 formos akto.

Kuro trūkumui susidarius dėl stichinės nelaimės, surašomas kuro trūkumo nurašymo aktas, jį tvirtina įmonės vadovas.

101. Jeigu inventorizacijos metu nustatyti kuro likučiai yra didesni už likučius pagal tvarkomos kuro apskaitos duomenis (dokumentus) ir jų skirtumas viršija inventorizavimo paklaidos absoliučią reikšmę, tada kuro perteklius turi būti užpajamuojamas.

IV. ĮMONĖS TECHNINĖ KURO APSKAITA

102. Kuro (išskyrus durpes) sunaudojimo energijai gaminti apskaita tvarkoma esant tokiam faktiniam kuro drėgnumui, kuriam esant jis buvo tiekiamas į energetinį įrenginį deginti.

103. Natūralaus kuro kiekis B_N (kietasis ir skystasis, tonomis, dujinis, tūkst. kubinių metrų, esant normalioms sąlygoms) perskaičiuojamas į sutartinį kurą B_{Sl} (tonomis) pagal formulę:

$$B_{Sl} = B_N \cdot \frac{Q_N}{Q_S},$$

kur:

Q_N – kietojo ir skystojo kuro šilumingumas pagal chemijos laboratorijos duomenis, kkal/kg (MJ/kg), arba dujų kuro šilumingumas normaliomis sąlygomis, kkal/m^3 (MJ/m^3);

Q_S – sutartinio kuro šilumingumas, lygus 10000 kkal/kg (41,87 MJ/kg) (naftos ekvivalentas) arba lygus 7000 kkal/kg (29,31 MJ/kg) (akmens anglių ekvivalentas).

104. Durpių sunaudojimo energijai gaminti techninė apskaita tvarkoma esant sutartiniam kuro drėgnumui, kuris yra lygus 33 proc. gabalinėms durpėms ir 40 proc. frezuotosioms durpėms.

105. Suvartotas durpių kuro kiekis B_1 ir šilumingumas Q_1 perskaičiuojamas pagal šias formules:

$$B_2 = B_1 \cdot \frac{100 - W_1}{100 - W_2},$$

$$Q_2 = (Q_1 + 6 \cdot K \cdot W_1) \cdot \frac{100 - W_2}{100 - W_1} - 6 \cdot K \cdot W_2,$$

kur:

B_2 – perskaičiuotas kuro kiekis;

Q_2 – suvartoto kuro perskaičiuotas šilumingumas;

W_1 – suvartoto kuro faktinis drėgnumas;

K – proporcingumo koeficientas; K = 1, kai šilumingumas Q išreiškiamas kkal/kg; K = 4,187, kai šilumingumas išreiškiamas kJ/kg;

W_2 = 33% gabalinėms durpėms;

W_2 = 40% frezuotosioms durpėms.

106. Techninė kuro apskaita įmonėje tvarkoma pagal natūralaus kuro, suvartoto energijai gaminti, kiekio ir kokybės duomenis.

107. Perskaičiuojamas kiekvienas nustatomo kaupiamojo ėminio šilumingumo periodas (1 para, 3–5 paros, dekada). Visas sutartinio kuro suvartojimas per mėnesį nustatomas sumuojant atskirus periodus.

108. Sutartiniam kurui, skirtam elektros energijai ir šilumai gaminti, priskiriamas visas šios gamybos technologinėms reikmėms sunaudotas kuras pagal T-22 formos duomenis.

109. Visos degiųjų medžiagų rūšys (drožlės, pjuvenos, šakos, skiedros, kokso trupiniai, mazuto priedai ir kt.), naudojamos kaip kuras elektros ir šilumos energijai gaminti, turi būti priskaičiuojamos prie suvartojamo sutartinio kuro kiekio.

110. Negalima nurašyti energijos gamybai visų kuro natūralių netekčių ir negamybinių nuostolių rūšių.

111. Sutartinio kuro lyginamosios išlaidos „iš viso“ energetikos įmonėje, taip pat atskirose įrenginių grupėse (energetikos blokuose) nustatomos pagal tiesioginį balansą. Jei įmonėje tiesiogiai nematuojamas kiekvieno katilo ar katilų grupės kuro suvartojimas, tai kuras skirstomas tarp jų proporcingai kuro suvartojimo reikšmėms, nustatytoms pagal atvirkščią balansą.

112. Kuro techninės apskaitos rezultatai turi būti pateikiami 6.3 punkte nurodytoms institucijoms nustatyta tvarka.

V. ĮMONĖS BUHALTERINĖ KURO APSKAITA

113. Įmonėje kuro buhalterinė apskaita turi būti tvarkoma pagal teisės akto (Taisyklių 14 priedo 1.4 punktas) ir šių Taisyklių reikalavimus.

114. Kuro apskaita įmonės buhalterijoje gali būti tvarkoma rankiniu būdu arba naudojant kompiuterius.

115. Buhalterinė gaunamo kuro apskaita tvarkoma naudojant 6.2 punkte nustatytas formas ir buhalterinius dokumentus.

116. Būtiną kuro apskaitos organizavimo žiniaraščių ir žurnalų pildymo informaciją buhalterija pagal dokumentų apyvartos grafiką gauna iš atitinkamų įmonės padalinių, nustatytų įmonės vadovo įsakymu.

117. Pirminiai dokumentai, patenkantys į buhalteriją pagal registrą, būtinai turi būti registruojami, tikrinami, ar jie tinkamai įforminti (visų būtinų rekvizitų užpildymas ir informacijos kodavimas apdorojant dokumentus kompiuteriais).

118. Netinkamai įformintus dokumentus buhalterija grąžina pataisyti. Pataisymai turi būti aptarti ir pasirašyti įgaliotų asmenų ir sugrąžinti į buhalteriją ne vėliau kaip kitą darbo dieną.

119. Gaunant kurą sudaromi šie kuro kiekio apskaitos dokumentai:

119.1. kuro, tiekiamo geležinkeliu ar kitu transportu, kiekio priėmimo apskaičiavimas pagal T-3, T-4 ir T-9 formas, pridedant prie jų atitinkamus transporto dokumentus;

119.2. kuro, tiekiamo vamzdynu ar vandens transportu, priėmimo aktas (T-10 forma);

119.3. gamtinių dujų tiekimo ir suvartojimo aktas (T-12 forma, 12 priedas);

119.4. pranešimas apie peradresuoto kuro gavimą (T-8 forma).

Surašant dokumentus kuro kiekis apskaitomas III skyriuje nustatyta tvarka.

120. Kuro suvartojimas fiksuojamas šiais dokumentais:

120.1. paros kuro judėjimo ir kietojo bei skystojo kuro likučių žiniaraščiu (T-20 ir T-21 formos);

120.2. kuro likučių judėjimo per mėnesį aktu (T-22 forma);

120.3. pareikalavimu išduoti kuro negamybinėms (ūkinėms) reikmėms ir važtaraščiu išduoti kuro kitoms organizacijoms.

121. Kuro apskaitai naudojami kiti dokumentai:

121.1. kuro likučių sandėlyje inventorizavimo aktai (T-23-1 ir T-23-2 formos);

121.2. aktai, sudaromi radus kuro trūkumą ar kai kuro kokybės rodikliai yra žemesni, nei nustatyta sutartyje, ir papildomų išlaidų, kurios atsirado priimant kurą (sušalusio kuro priėmimas, bitumo aptikimas cisternose ir kt.), aktai kartu su pretenzinių dokumentų kopija perduodami į buhalteriją;

121.3. sąskaitos už geležinkelio vagonų (cisternų) pristatymą ir išvarymą, atsiunčiamos geležinkelio transporto įmonių, prižiūrinčių geležinkelio ūkio ruožą.

122. Jeigu įmonė saugo ūkio subjektų ar fizinių asmenų skystąjį kurą arba teikia skystojo kuro perpylimo ar pilstymo paslaugas, ji papildomai pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytą tvarką ir nomenklatūrą tvarko skystojo kuro apskaitą ir teikia ataskaitas apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai.

123. Įrašus apskaitos žurnaluose daro ir pasirašo įmonės vadovo įgalioti darbuotojai, materialiai atsakingi už kuro priėmimą, išdavimą ir laikymą, iki kuro išvežimo iš kuro talpyklos arba iš karto jį atvežus ir priėmus į kuro talpyklą kuro gavimo (išgabenimo) dokumentų pasirašymo metu.

124. Jeigu kuro priėmimo metu išmatuotas kuro kiekis neatitinka pridėtinės vertės mokesčio sąskaitose faktūrose ar sąskaitose faktūrose, šių produktų pagaminimo dokumentuose, importo deklaracijose, sąskaitose ir krovinio važtaraščiuose (geležinkelio važtaraščiuose) nurodyto kiekio ir viršija Taisyklėse nustatytą paklaidą, teisės aktų nustatyta tvarka duomenų neatitikimo faktas įforminamas kuro priėmimo akte ir pažymimas apskaitos žurnale.

125. Įmonės vadovas ar jo įgalioti darbuotojai, materialiai atsakingi už kuro priėmimą, išdavimą ir laikymą, privalo užtikrinti, kad apskaitos žurnalai būtų tinkamai pildomi.

126. Įmonės kiekvieno mėnesio pirmą dieną turi inventorizuoti laikomą skystąjį kurą. Kietąjį kurą įmonės turi inventorizuoti kiekvieno ketvirčio paskutinę dieną. Inventorizacijos metu nustatytas kuro kiekis nurodomas inventorizacijos apraše (akte) ir apskaitos žurnaluose, kuriuose nurodomas faktiškas kuro kiekis ir gautas rezultatas (trūkumas arba perteklius), o paskesni įrašai daromi vadovaujantis paskutinės inventorizacijos duomenimis.

127. Avarijų ir kitų nenumatytų aplinkybių atveju surašomas kuro netekties aktas, kurį pasirašo materialiai atsakingas asmuo, energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir avarinės tarnybos, likvidavusios avariją, pareigūnas. Tai pažymima apskaitos žurnale. Paskesni įrašai apskaitos žurnale daromi atsižvelgiant į netekties akte nurodytus duomenis.

128. Kai skystasis kuras gabenamas už sandėlio, terminalo ar įmonės teritorijos ribų, vežamas iš vieno įmonės padalinio į kitą, turi būti išrašomi dokumentai, nustatyti Taisyklių 22 ir 23 punktuose. Jeigu kuras vežamas (perpilamas) iš vienos kuro talpyklos į kitą (sandėlio, terminalo įmonės teritorijoje), surašomas aktas ir ši operacija pažymima atitinkamuose apskaitos žurnaluose.

129. Kalkuliuojant kurą, nustatoma bendra jo paruošimo ir 1 t (m^3) kuro kaina, naudojama apskaitos dokumentuose.

130. Kuras kalkuliuojamas pagal faktinę pristatymo kainą ir pagal kuro rūšį kiekvieną mėnesį atskirai pagal apskaitos duomenis, įrašytus žurnale „Atsiskaitymai su tiekėjais ir rangovais už kurą“.

131. Faktinė paruošto pristatyti kuro savikaina – tai kuro kaina pagal tiekėjų sąskaitas, įtraukiant nuolaidas (priedus) už žemą (gerą) kuro kokybę pagal gautos kuro siuntos kokybės tyrimus (už nukrypimus nuo sutartinių peleningumo, drėgnumo, sieros, uolienos kiekio ir kt. normų), kitų tiekėjo, prekių biržų, įtraukiant ir brokerio paslaugas, muito mokesčius ir pan. (jei jie nurodomi mokestiniame dokumente), mokėjimas už paslaugas, kuro pristatymo iš iškrovimo vietos iki paskyrimo stoties ir nuo paskyrimo stoties iki iškrovimo įrenginių tarifas.

132. Vagonų iškrovimo, laikymo sandėliuose ir kuro vežimo energetikos įmonės viduje išlaidos į kuro savikainą neįeina, jos priskiriamos energijos gamybai kaip gamybos išlaidos.

133. Kuras per ketvirtį ar metus kalkuliuojamas pagal mėnesių ar ketvirčių apskaitos duomenis.

134. Sunaudoto technologinėms reikmėms (elektros energijai ir šilumai gaminti) nurašomo kuro vertė nustatoma pagal atitinkamos kuro rūšies kainos vidurkį:

$$K_k = \frac{S_{lik} + S_{už}}{V_{lik} + V_{už}},$$

kur:

K_k – atitinkamos kuro rūšies kaina, tūkst. Lt/t;

S_{lik} – kuro likučių vertė mėnesio pradžioje, tūkst. Lt;

$S_{už}$ – užpajamuoto kuro vertė, tūkst. Lt;

V_{lik} – kuro likučių kiekis mėnesio pradžioje, tūkst. t;

$V_{už}$ – užpajamuoto kuro kiekis, tūkst. t.

135. Kuro, sunaudoto energijai gaminti, t. y. kuro, sudeginto per atsiskaitomąjį laikotarpį, kiekis nurašomas mėnesio gale pagal T-22 formos aktą. Nepatenkintos pretenzijos dėl gauto kuro trūkumo priskiriamos technologinėms reikmėms.

136. Kuro trūkumas sandėlyje, esant vagystėms ar piktnaudžiavimui, nurašomas kaltininkams, o kai ieškiniai teismo atmesti (nepatenkinti), nuostoliai ir kiti trūkumai nurašomi į pelno ir nuostolių sąskaitą.

Kuro perteklius sandėlyje pajamuojamas gamybos sąskaitos trūkumams padengti. Pertekliaus kuro sandėlyje sumos, viršijančios trūkumus, įrašomos į pelno ir nuostolių sąskaitą.

137. Nurašomo dujų kuro vertė nustatoma pagal dujų kainą ir suvartotą dujų kiekį per mėnesį, remiantis T-12 ir T-22 formų aktais.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

138. Taisyklių 1 punkte nustatytų įmonių ir jų struktūrinių padalinių (filialų) vadovai, pažeidę šias Taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

139. Valstybės institucijos pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip laikomasi šių Taisyklių.

_____

Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
14 priedas

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI, Į KURIUOS TAISYKLĖSE PATEIKTOS NUORODOS

1. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus ir dokumentus ir Taisyklės parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais ir dokumentais:

1.1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2224);

1.2. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 74-1768);

1.3. Lietuvos Respublikos archyvų įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2389);

1.4. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (Žin., 2001, Nr. 99-3515);

1.5. Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymu (Žin., 2002, Nr. 72-3008);

1.6. Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymu (Žin., 2000, Nr. 78-2359);

1.7. Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodeksu (Žin., 1996, Nr. 59-1402);

1.8. Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 (Žin., 2001, Nr. 85-2990);

1.9. Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 (Žin., 2001, Nr. 85-2990);

1.10. Bendrosiomis pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272 (Žin., 1999, Nr. 31-896);

1.11. Kuro natūralios netekties laikinosiomis normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 171 (Žin., 2002, Nr. 51-1964);

1.12. Informacijos apie naftos, naftos produktų ir kito kuro gamybą, importą, eksportą, prekybą, suvartojimą, atsargų kaupimą ir tvarkymą teikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 379 (Žin., 2002, Nr. 106-4775);

1.13. Geležinkeliais vežamų krovinių svorio nuostolio (natūralaus sumažėjimo) normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 677 (Žin., 1997, Nr. 61-1453);

1.14. Naftos ir jos produktų sandėlių priešgaisrinės saugos taisyklėmis (PST-03-94), patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 1994 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. 576 (Žin., 1994, Nr. 63-1242);

1.15. Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) (Žin., 2003, Nr. 46(1)-2057);

1.16. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklėmis BPST-01-97, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 1997 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 59 (Žin., 1997, Nr. 102-2577);

1.17. Energetikos objektų priešgaisrinės saugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 80/121 (Žin., 1999, Nr. 22-631);

1.18. Saugos taisyklėmis eksploatuojant šilumos įrenginius, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 316 (Žin., 1999, Nr. 80-2372);

1.19. Krovinių vežimo geležinkelio transportu taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 174 (Žin., 2000, Nr. 52-1507);

1.20. Lietuvoje vartojamų naftos produktų ir skystojo kuro privalomaisiais kokybės rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 4-105/131/3-172 (Žin., 2003, Nr. 30-1269);

1.21. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 389 (Žin., 2002, Nr. 6-252);

1.22. Kuro talpyklose laikomų naftos produktų matavimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės metrologijos tarnybos viršininko 1999 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 12 (Žin., 1999, Nr. 12-300);

1.23. Statistinėmis ataskaitomis EN-11 ir EN-16, patvirtintomis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2003 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-208 „Dėl mėnesinio periodiškumo kuro išteklių atsargų, elektros energijos gamybos, durpių gavybos, naftos ir naftos produktų statistinių ataskaitų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 3-3);

1.24. LST EN ISO 3170:2000 standartu „Skystieji naftos produktai. Rankinis ėminių ėmimas“;

1.25. LST EN ISO 12185:1999 standartu „Žalia nafta ir naftos produktai. Tankio nustatymas. Vibracinis U-vamzdelio metodas“;

1.26. LST EN ISO 3675:1999 standartu „Žalia nafta ir skystieji naftos produktai. Laboratorinis tankio nustatymas. Hidrometrinis metodas“;

1.27. LST EN ISO 3171:1999 standartu „Skystieji naftos produktai. Automatinis mėginių ėmimas iš vamzdynų“;

1.28. LST EN ISO 3104+AC:2000 standartu „Naftos produktai. Šviesūs ir tamsūs skystieji naftos produktai. Kinematinės klampos nustatymas ir dinaminės klampos apskaičiavimas“.

2. Pakeitus ar papildžius šiame punkte nurodytus norminius aktus, vykdant šių Taisyklių reikalavimus, vadovautis galiojančio pakeisto norminio akto nuostatomis.

_____

T-3 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
1 priedas

(Kuro gavimo žurnalo formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

KURO GAVIMO ŽURNALAS

20… m. ……..... d. Nr.

20_____
(pamaina, para)

Eil. Nr.	Dokumento Nr.	Vagono, cisternos Nr.	Kuro pavadinimas, markė	Kuro kodas	Faktinis svoris, t		
					bruto	tara	neto
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso							

Kuro apskaitininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

T-4 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
2 priedas

(Kuro gavimo akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

TVIRTINU
(Įmonės vadovo pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
20… m. ……...……d.

KIETOJO IR SKYSTOJO KURO GAVIMO AKTAS

20… m. ……..... d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

Komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko – kuro tarnybos viršininko _____ir narių: kuro apskaitininko _____, buhalterijos atstovo _____, sudarė šį 20__ m. _____ ____ d. _____ val. gauto kuro kiekio nustatymo aktą.

Svėrimo būdas _____
(atskirai kiekvieną vagoną (cisterną), vagonų (cisternų) grupėmis)

Kuras		Siuntėjo stotis		Krovinio siuntėjas		Tiekėjas		Gavimo data	Sąskaitų numeriai	Tiekėjo naudojamas masės nustatymo būdas: matavimas, svėrimas
pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas			

Vagono, cisternos eilės numeris sveriant	Numeris		Kuro masė, t			Leistinas ribinis skirtumas nustatant neto masę, t	Natūralių nuostolių norma, t	Masės trūkumas, t	Masės perteklius, t	Užpajamuoto kuro masė, t	Nurašomo kuro masė (neviršijant natūralių nuostolių normos ribų), t
	geležinkelio važtaraščio	vagono ar cisternos, vagonų ar cisternų grupės, maršruto	pagal važtaraštį	faktinė kuro masė	skirtumas (5–4 g)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Kuro tarnybos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Kuro apskaitininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Buhalterijos atstovas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-9 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
3 priedas

(Skystojo kuro, priimto geležinkelio cisternose, apskaitos žurnalo formos pavyzdys)

_____

(įmonės kodas ir pavadinimas)

SKYSTOJO KURO, PRIIMTO GELEŽINKELIO CISTERNOSE, APSKAITOS ŽURNALAS

20.… m. ……... d.

Krovinio siuntėjas ..... Tankis esant 15°C, t/m^3.....
Geležinkelio važtaraštis Nr. ..... Cisternų kiekis .....
Pasas Nr. ..... Kuro pavadinimas ir masė.....
Temperatūra, °C ..... Drėgnumas, % .....

Eil. Nr.	Cisternos Nr.	Cisternos tipas	Pamatuotas lygis, cm	Tūris, m^3	Matavimo duomenys			Masė, t (5X7)	Pastabos
					tempe-ratūra, °C	tankis, t/m^3	drėgnu-mas, %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Iš viso									

Skaičiavimus atliko

_____ _____ _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Kuro tarnybos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-10 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
4 priedas

(Skystojo kuro priėmimo akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

SKYSTOJO KURO, PATIEKTO VAMZDYNU ARBA VANDENS TRANSPORTU IR PRIIMTO 200.. m..... d. PAMATAVUS REZERVUARUOSE, PRIĖMIMO AKTAS

20… m. ……..... d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

Kuras		Krovinio siuntėjas		Tiekėjas		Važtaraščio numeris	Tiekėjo duomenys apie kurą		
pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas		masė, t	drėgnumas, %	tankis esant 15°C ar 20°C temperatūrai, t/m^3

Rezervuaro numeris	Matavimų rezultatai												Priimto kuro drėgnumas, %	Priimto kuro masė, t
	Prieš perpumpavimą						Po perpumpavimo							
	lygis, cm	tūris, m^3	tempe ratūra, ^oC	tankis, t/ m^3	drėgnu mas, %	masė, t	lygis, cm	tūris, m^3	tempe-ratūra, °C	tankis, t/ m^3	drėgnu mas, %	masė, t		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	15	16

Kuro tarnybos viršininkas _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

Kuro apskaitininkas _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

Buhalterijos atstovas _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

PASTABOS: 1. Kuro tankio matavimo metu kuro tiekimas į rezervuarą nutraukiamas.
2. Tiekiant drėgną (skystąjį kurą) mazutą 16 stulpelyje skaitiklyje nurodoma faktinė kuro masė, o vardiklyje sauso kuro masė.

_____

T-16 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
5 priedas

(Vartoti netinkamų kuro atliekų ir priemaišų apskaitos žurnalo formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

VARTOTI NETINKAMŲ KURO ATLIEKŲ IR PRIEMAIŠŲ APSKAITOS ŽURNALAS

Data	Atliekų paėmimo vieta	Kilmė	Surinkta atliekų, t			Žinios apie išvežtas atliekas	Katilinės pamainos meistro parašas
			metalo laužas	mediena	mazuto atliekos ir kt.		
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso							

Kuro apskaitininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

T-17 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
6 priedas

(Vartoti netinkamų kuro atliekų ir priemaišų nurašymo akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

TVIRTINU
(Įmonės vadovo pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
20.… m. ……... d.

VARTOTI NETINKAMŲ KURO ATLIEKŲ IR PRIEMAIŠŲ NURAŠYMO AKTAS

20.… m. ……... d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

20... metų..... mėnuo

Komisija, susidedanti iš:
kuro tarnybos viršininko ……..……..……..……,
įmonės vyriausiojo finansininko …….…….....…...…,
direktoriaus pavaduotojo komercijai …….....……....,
surašė šį kuro atliekų ir priemaišų nurašymo pagal kuro atliekų ir priemaišų apskaitos žurnalo duomenis aktą.

Eil. Nr.	Atliekų ir priemaišų pavadinimas	Kuro atliekų nurašymas, t	
		kietosios	skystosios
1.	Skystojo kuro (mazuto) likučiai		
2.	Metalo laužas		
3.	Mediena		
4.	Nusistovėjusio vandens kiekis rezervuare		
5.	Kitos atliekos		
	Iš viso		

Kuro tarnybos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Vyriausiasis finansininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Direktoriaus pavaduotojas komercijai _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-20 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
7 priedas

(Skystojo kuro paros gavimo ir suvartojimo žiniaraščio formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

SKYSTOJO KURO PAROS GAVIMO IR SUVARTOJIMO ŽINIARAŠTIS

20.… m. ……... d. Nr.

Rezervuaro Nr.	Likutis paros pradžioje, t	Gauta skystojo kuro		Išduota kitoms įmonėms, t	Likutis paros pabaigoje						Suvarto-to kuro masė, t
		sauso, t	drėgno, t		lygis, cm	tūris, m^3	tempera tūra, °C	tankis, t/m^3	drėgnumas, %	masė, t	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Gaunamo skystojo kuro (mazuto) drėgnumas	
Deginamo skystojo kuro (mazuto) drėgnumas	
Deginamo skystojo kuro (mazuto) tankis esant 20°C	

Pamainos viršininkas _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Kuro apskaitininkas _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-21 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
8 priedas

(Kietojo kuro paros gavimo ir suvartojimo žiniaraščio formos pavyzdys)

_____

(įmonės kodas ir pavadinimas)

KIETOJO KURO PAROS GAVIMO IR SUVARTOJIMO ŽINIARAŠTIS

20.… m. ……... d. Nr.

Kuras		Likutis paros pradžioje, t	Gauta, t	Sudeginta, t			Išduota kitoms įmonėms, t	Likutis paros pabaigoje, t (3+4–5–8)	Pastabos
pavadinimas	kodas			iš viso	iš to skaičiaus				
					tranzitu	iš sandėlio			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Iš viso									

Kuro tarnybos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Kuro apskaitininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-23-1 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
9 priedas

(Skystojo kuro likučio inventorizacijos akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

TVIRTINU
(Įmonės vadovo pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
20… m. ……... d.

SKYSTOJO KURO LIKUČIO INVENTORIZACIJOS AKTAS

20… m. ……... d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

Komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko – direktoriaus pavaduotojo _____, narių: vyriausiojo finansininko, _____, kuro tarnybos viršininko _____, atliko inventorizaciją sandėliuojant kuro likutį 20__ m. _____ ____ d. _____ val.

Rezervuaro eilės Nr.	Lygis, cm	Tūris, m^3	Nepaimamo likučio tūris, m^3	Darbinis kuro tūris, m^3	Tempe-ratūra, °C	Tankis, t/m^3	Kuro drėgmė,%		Kuro masė, t		Kuro masė pagal dokumentus, t
							nepaimamas likutis	darbinis likutis	nepaimamas likutis	darbinis likutis	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Iš viso											

Komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Matavimus atliko _____ _____ _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Komisijos nariai: _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-23-2 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
9 priedo tęsinys

(Kietojo kuro likučio inventorizacijos akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

TVIRTINU
(Įmonės vadovo pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
20... m. ……... d.

KIETOJO KURO LIKUČIO INVENTORIZACIJOS AKTAS

20... m. ……... d. Nr.
_____
(sudarymo vieta)

Komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko – direktoriaus pavaduotojo _____, narių: vyriausiojo finansininko _____, kuro tarnybos viršininko _____, atliko inventorizaciją sandėliuojant kuro likutį 20__ m. _____ ____ d. _____ val.

Kuro sandėliavimo vieta	Kuro pavadinimas, t	Kuro tūris, m^3	Kuro tankis, t/m^3	Kuro masė, t	Kuro masė pagal dokumentus, t
1	2	3	4	5	6
Iš viso					

Komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Matavimus atliko _____ _____ _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Komisijos nariai: _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-8 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
10 priedas

(Pranešimo apie gautą peradresuotą kurą formos pavyzdys)

_____
(įmonės pavadinimas)

_____
(kodas, PVM mokėtojo kodas, adresas, telefono, fakso Nr., el. paštas)

_____
(adresatas, kuriam buvo skirtas kuras)

PRANEŠIMAS APIE GAUTĄ
PERADRESUOTĄ KURĄ

20.... m..... d. Nr.

Gautas_____, kuris skirtas_____
(kuro pavadinimas, markė) (gavėjas, kodas)

_____
(siuntimo stotis)

Važtaraščio Nr.	Vagono, cisternos Nr.	Masė pagal dokumentus, t	Tiekėjas		Pakrovimo stotis
			pavadinimas	kodas	
1	2	3	4	5	6

Pamainos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Kuro apskaitininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

_____

T-22 forma
Kuro apskaitos energijos
gamybos šaltiniuose taisyklių
11 priedas

(Kuro judėjimo ir likučių sandėlyje apskaitos akto formos pavyzdys)

_____
(įmonės kodas ir pavadinimas)

TVIRTINU
(Įmonės vadovo pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
20.… m. ……. d.

KURO JUDĖJIMO IR LIKUČIŲ SANDĖLYJE APSKAITOS AKTAS

20.… m. ……. d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

20.… m..... mėnuo

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Kuras				
		anglys, t	orimulsija, t	skalūnų alyva, t	mazutas, t	dujos, 1000 nm^3
1	2	3	4	5	6	7
1.	Likutis mėnesio pradžioje					–
2.	Gauta, iš viso:					–
3.	Sunaudota, iš viso: iš to skaičiaus: gamybai kitoms reikmėms					
4.	Perduota kitoms įmonėms					
5.	Nurašyta atliekų					
6.	Likutis mėnesio pabaigoje pagal dokumentus					
7.	Likutis mėnesio pabaigoje pagal instrumentinės inventorizacijos duomenis					
8.	Faktinis likučių skirtumas (7–6 p.)					
9.	Leidžiamas likučių skirtumas (dėl instrumentinės inventorizacijos paklaidos ±0,5%, ±1,3% ar ±3%)					
10.	Kuro trūkumas (–), perteklius (+), (8±9 p.)					
11.	Sandėliavimo nuostoliai, iš to skaičiaus neviršijant natūralių nuostolių ribų viršijant natūralius nuostolius					
12.	Papildomai užpajamuota					
13.	Faktinis likutis					

Kuro tarnybos viršininkas _____ _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Gamybos skyriaus viršininkas	_____	_____
	(parašas)	(vardas ir pavardė)
Vyriausiasis buhalteris	_____	_____
	(parašas)	(vardas ir pavardė)

_____

T-12 forma
Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
12 priedas

(Gamtinių dujų tiekimo ir suvartojimo akto formos pavyzdys)

GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO IR SUVARTOJIMO AKTAS

20.... m..... d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

Mes, žemiau pasirašę, ...
(dujų tiekimo įmonės pavadinimas, įmonės atstovo pareigos, vardas ir pavardė)
.....
ir, ...
(dujas vartojančios įmonės pavadinimas, įmonės atstovo pareigos, vardas ir pavardė)
surašėme šį aktą, kad pagal …… metų …… … d. sutartį Nr. …… …… metų .....
…… d. .....
(dujas tiekiančios įmonės pavadinimas)
..... patiekė, o .....
(dujas vartojančios įmonės pavadinimas)
Suvartojo ..... tūkst. nm^3 (..... tūkst. nm^3) gamtinių dujų. Iš jų:

…… tūkst. nm^3.....
kaloringumo;
…… tūkst. nm^3.....
kaloringumo;
…… tūkst. nm^3.....
kaloringumo.

Dujų tiekimo įmonės atstovas

_____
(pareigų pavadinimas) A. V.

_____
(parašas)

(vardas ir pavardė)

Dujas vartojančios įmonės atstovas

_____
(pareigų pavadinimas) A. V.

_____
(parašas)

(vardas ir pavardė)

_____

Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
13 priedas

SKYSTOJO KURO INVENTORIZAVIMO METODIKA

1. Kuras inventorizuojamas kuro priėmimo, sandėliavimo ir kuro darbinėse talpyklose, išskyrus kurą vamzdynuose.

2. Kuro inventorizavimo paklaida neturi viršyti:

2.1. kuro vertikaliuose rezervuaruose ±0,5 proc.;

2.2. kuro horizontaliuose rezervuaruose ±1,3 proc.;

2.3. kietojo kuro ±3 proc.

3. Inventorizuojant skystąjį kurą turi būti nustatomas darbinis kuro likutis ir nepaimamas kuro likutis esant faktiniam kuro drėgnumui. Nepaimamas kuro likutis nustatomas pirmaisiais talpyklos eksploatacijos metais.

4. Skystojo kuro nepaimamas likutis nustatomas, kada paėmimo ar sandėliavimo talpykloje kuro lygis yra aukščiau nei 20 cm nulinės žymos ir prie šios žymos, kai esant vardiniam kuro siurblio veikimui nutraukiamas kuro tiekimas (įskaitant ir kuro recirkuliacijos liniją). Priėmimo talpykloje – kai kuro lygis yra aukščiau nei 10 cm nulinės žymos ir esant vardiniam perpumpavimo siurblio veikimui nutrūksta perpumpuojamo kuro tiekimas.

5. Turi būti atlikta kuro priėmimo, sandėliavimo ir darbinių talpyklų valstybinė metrologinė patikra, jos pagrindu turi būti sudaromos gradavimo (kalibravimo) lentelės.

6. Atlikti kuro talpyklų patikras ir sudaryti gradavimo lenteles gali įmonės, turinčios Valstybinės metrologijos tarnybos leidimą.

7. Turi būti atlikta visų matavimo priemonių, naudojamų inventorizacijos metu, valstybinė metrologinė patikra. Matavimo priemonės turi būti įtrauktos į Matavimo priemonių registrą. Draudžiama naudoti matavimo priemones, jei pasibaigęs jų galiojimo laikas.

8. Asmenys, atliekantys inventorizaciją, turi vadovautis Saugos taisyklėmis eksploatuojant šilumos įrenginius (Taisyklių 14 priedo 1.18 punktas).

9. Talpyklų priėjimo takai, aikštelės ir turėklai turi būti techniškai tvarkingi.

10. Atidaryti matavimo angas, imti ėminius ir matuoti kuro lygį reikia taip, kad anga būtų pavėjui (kad kuro garų nepatektų į kvėpavimo takus, o kuro nepatektų ant drabužių).

11. Draudžiama žemai pasilenkti prie matavimo angos.

12. Kuro ėminiai turi būti nešami metaliniuose ar plastmasiniuose induose.

13. Paėmus ėminius ir išmatavus kuro lygį turi būti uždaromos matavimo angos.

14. Kuro masė, esanti talpyklose ir priėmimo talpykloje, turi būti sumuojama.

15. Drėgno kuro masė Bd į sauso kuro masę Bs perskaičiuojama pagal formulę:

$$B_s = B_d \cdot \left(1 - \frac{W}{100}\right),$$

kur:

W – kuro drėgnumas, proc.

16. Kuro tūris talpykloje nustatomas pagal išmatuotą kuro lygį iš kalibravimo lentelių.

17. Kuro talpyklos pripildymo lygis nustatomas pagal vietoje įrengtą lygio matuoklį, kurio paklaida ne didesnė kaip ± 0,5 cm, arba su rulete „Loto“, kurios skalės padala – 1 mm.

18. Kiekvienoje talpykloje turi būti išmatuotas talpyklos bazinis aukštis. Bazinis aukštis nustatomas pagal matavimo angą. Jis matuojamas su rulete „Loto“ ne mažiau kaip dviejose skirtingose angos vietose. Duomenų nesutapimas gali būti ne daugiau kaip 1 mm. Bazinis aukštis turi būti pažymėtas ant matavimo angos dangčio.

19. Kuro pripildymo lygis kiekvienoje talpykloje matuojamas ne mažiau kaip du kartus. Duomenų nesutapimas gali būti ne didesnis kaip 5 mm. Imamas vidutinis talpykloje išmatuoto kuro lygis, apvalinant 1,0 cm tikslumu.

20. Draudžiama matuoti kuro lygį talpykloje su nuotoliniu valdymu inventorizacijos metu, išskyrus atvejus, kai nuotolinio valdymo lygio matuoklis įtrauktas į Matavimo prietaisų registrą ir atlikta jo metrologinė patikra.

21. Kuro ėminiai turi būti imami vadovaujantis LST EN ISO 3170:2000 standartu „Skystieji naftos produktai. Rankinis ėminių ėmimas“ (Taisyklių 14 priedo 1.24 punktas).

22. Kuro ėminiai talpykloje turi būti imami iš viršaus žemyn. Vertikaliose talpyklose kuro ėminiai imami iš trijų lygių: viršutinis – 250 mm žemiau kuro paviršiaus lygio; vidurinis – iš kuro stulpo vidurio; žemutinis – 250 mm aukščiau talpyklos dugno. Ėminiai, paimti iš viršutinio, vidurinio ir žemutinio lygių, turi būti sumaišomi santykiu 1:3:1.

23. Prieš imant ėminius kuras talpyklose turi būti pašildomas ne mažiau kaip iki 40°C temperatūros ir gerai sumaišomas, kad vanduo nebūtų išsisluoksniavęs.

24. Vertikaliose talpyklose kuro lygiui esant 2000–1000 mm, ėminiai imami iš viršutinio ir apatinio lygių. Ėminiai turi būti imami pagal 22 punkto reikalavimus ir sumaišomi santykiu 1:1. Kai kuro lygis 1000 mm ir mažiau, imamas tik vienas ėminys iš žemutinio lygio.

25. 2500 mm skersmens ir didesnėse horizontaliose talpyklose ėminiai imami trijuose taškuose pagal 22 punkto reikalavimus ir sumaišomi santykiu 1:6:1.

26. 2500 mm skersmens ir mažesnėse horizontaliose talpyklose, taip pat 2500 mm skersmens ir didesnėse talpyklose, pripildytose iki pusės, ėminiai imami iš kuro stulpo vidurio ir 250 mm aukščiau dugno. Iš vidurinio ir žemutinio lygio paimti ėminiai sumaišomi santykiu 3:1.

27. Kuro tankis nustatomas laboratorijoje vadovaujantis LST EN ISO 12185:1999 standartu „Žalia nafta ir naftos produktai. Tankio nustatymas“ (Taisyklių 14 priedo 1.25 punktas).

28. Kuro temperatūra talpykloje nustatoma trijuose taškuose: aukštutiniame, viduriniame ir žemutiniame taške, ir apskaičiuojama vidutinė kuro temperatūra talpykloje T_{vid} pagal formulę:

$$T_{vid} = \frac{t_a + n \cdot t_v + t_ž}{2+n},$$

kur:

t_a – kuro temperatūra aukštutiniame taške;

t_v – kuro temperatūra viduriniame taške;

$t_ž$ – kuro temperatūra žemutiniame taške;

n – vidurinio sluoksnio kuro ėminių paėmimo skaičius.

Jei kuro temperatūra matuojama viduriniame ir žemutiniame taške, tai imama šių taškų vidutinė temperatūra.

29. Talpyklose kuro masė su faktine drėgme nustatoma pagal formulę:

$$B_d = V \cdot \rho_t,$$

kur:

V – kuro tūris talpykloje, m^3;

ρ_t – jungtinio mėginio tankis esant vidutinei faktinei temperatūrai, t/m^3.

30. Kuro tankis esant faktinei temperatūrai ρt nustatomas pagal formules:

$\rho_t = \rho_{15} - \beta' \cdot (t - 15)$ arba

$\rho_t = \rho_{15} \cdot (1 - \beta_{15} \cdot (t - 15))$, arba

$\rho_t = \rho_{20} - \beta' \cdot (t - 20)$, arba

$\rho_t = \rho_{20} \cdot (1 - \beta 20 \cdot (t - 20))$,|

kur:

ρ_{15}, ρ_{20} – skystojo kuro (mazuto) tankis nustatomas laboratorijoje arba randamas iš sertifikato esant 15°C arba 20°C;

β', β_{15}, β_{20} – išsiplėtimo koeficientai ($t/m^3 \cdot °C$) ir (1/°C), mazuto koeficiento reikšmės nustatomos pagal 1 lentelę;

t – faktinė kuro (mazuto) temperatūra (°C).

Išsiplėtimo koeficientų reikšmės mazutui

1 lentelė

ρ_{20}, t/m^3	ρ_{15}, t/m^3	β', $t/(m^3 \cdot °C)$	β_{15}, 1/°C	B_{20}, 1/C
1,040–1,050	1,0423–1,0523	0,000450	0,000430	0,000431
1,030–1,0399	1,0323–1,0422	0,000463	0,000446	0,000447
1,020–1,0299	1,0224–1,0322	0,000476	0,000463	0,000464
1,010–1,0199	1,0125–1,0223	0,000489	0,000481	0,000482
1,000–1,0099	1,0025–1,0124	0,000502	0,000498	0,000499
0,990–0,9999	0,9926–1,0024	0,000515	0,000516	0,000518
0,980–0,9899	0,9827–0,9925	0,000528	0,000535	0,000536
0,970–0,9799	0,9727–0,9826	0,000541	0,000553	0,000555
0,960–0,9699	0,9628–0,9726	0,000554	0,000572	0,000574
0,950–0.9599	0,9529–0,9627	0,000567	0,000592	0,000594
0,940–0,9499	0,9429–0,9528	0,000581	0,000613	0,000615
0,930–0,9399	0,9330–0,9428	0,000594	0,000633	0,000635
0,920–0,9299	0,9230–0,9329	0,000607	0,000654	0,000656
0,910–0,9199	0,9131–0,9229	0,000620	0,000675	0,000677
0,900–0,9099	0,9032–0,9130	0,000633	0,000697	0,000699
0,890–0,8999	0,8932–0,9031	0,000647	0,000720	0,000722
0,880–0,8899	0,8833–0,8931	0,000660	0,000743	0,000746
0,870–0,8799	0,8734–0,8832	0,000673	0,000766	0,000769
0,860–0,8699	0,8634–0,8733	0,000686	0,000790	0,000793
0,850–0,8599	0,8535–0,8633	0,000699	0,000814	0,000818

31. Žinant orimulsijos tankį esant 15°C, orimulsijos tankis esant faktinei temperatūrai ρ_t nustatomas pagal formulę:

$$\rho_t = \rho_{15} \cdot C_t,$$

kur:

C_t – pataisos koeficientas, nustatomas pagal 2 lentelę priklausomai nuo temperatūros dydžio bei bitumo ir vandens kiekių santykio;

ρ_{15} – orimulsijos tankis esant 15°C.

32. Mazuto inventorizacijos metu apskaitos ir atsiskaitymo operacijos atliekamos sausu kuru, t. y. išskaičiuojant balastą (vandenį ir kt. priemaišas).

Ši nuostata būtinai turi atsispindėti kuro tiekimo sutartyje.

Pataisos koeficiento C_t reikšmės orimulsijai

2 lentelė

Temperatūra, °C	Pataisos koeficiento C_t reikšmės esant bitumo/vandens santykiui					
	68/32	69/31	70/30	71/29	72/28	73/27
0,0	1,007639	1,007693	1,007760	1,007918	1,007931	1,007944
0,5	1,007385	1,007438	1,007502	1,007654	1,007668	1,007682
1,0	1,007131	1,007182	1,007244	1,007391	1,007404	1,007416
1,5	1,006877	1,006926	1,006986	1,007128	1,007140	1,007152
2,0	1,006622	1,006670	1,006728	1,006864	1,006876	1,006888
2,5	1,006368	1,006414	1,006470	1,006601	1,006612	1,006624
3,0	1,006114	1,006158	1,006211	1,006337	1,006348	1,006359

3,5	1,005860	1,005902	1,005953	1,006074	1,006084	1,006095
4,0	1,005605	1,005645	1,005695	1,005810	1,005820	1,005830
4,5	1,005351	1,005389	1,005436	1,005546	1,005556	1,005566
5,0	1,005097	1,005133	1,005178	1,005283	1,005292	1,005301
5,5	1,004842	1,004877	1,004919	1,005019	1,005028	1,005037
6,0	1,004588	1,004620	1,004661	1,004755	1,004763	1,004771
6,5	1,004333	1,004364	1,004402	1,004491	1,004499	1,004507
7,0	1,004079	1,004108	1,004143	1,004228	1,004235	1,004242
7,5	1,003824	1,003851	1,003850	1,003964	1,003971	1,003978
8,0	1,003569	1,003595	1,003626	1,003700	1,003706	1,003712
8,5	1,003315	1,003338	1,003367	1,003436	1,003442	1,003448
9,0	1,003060	1,003082	1,003109	1,003172	1,003177	1,003182
9,5	1,002805	1,002825	1,002850	1,002908	1,002913	1,002918
10,0	1,002550	1,002569	1,002591	1,002643	1,002648	1,002652
10,5	1,002295	1,002312	1,002332	1,002379	1,002383	1,002386
11,0	1,002041	1,002055	1,002073	1,002115	1,002119	1,002123
11,5	1,001786	1,001798	1,001814	1,001851	1,001854	1,001856
12,0	1,001531	1,001542	1,001555	1,001587	1,001589	1,001591
12,5	1,001276	1,001285	1,001296	1,001322	1,001325	1,001328
13,0	1,001021	1,001028	1,001037	1,001058	1,001060	1,001062
13,5	1,000766	1,000771	1,000778	1,000793	1,000795	1,000797
14,0	1,000510	1,000514	1,000519	1,000529	1,000530	1,000531
14,5	1,000255	1,000257	1,000259	1,000265	1,000265	1,000265
15,0	1,000000	1,000000	1,000000	1,000000	1,000000	1,000000
15,5	0,999745	0,999743	0,999741	0,999735	0,999735	0,999734
16,0	0,999489	0,999486	0,999481	0,999471	0,999470	0,999469
16,5	0,999234	0,999229	0,999222	0,999206	0,999205	0,999203
17,0	0,998979	0,998971	0,998963	0,998941	0,998940	0,998939
17,5	0,998723	0,998714	0,998703	0,998677	0,998674	0,998670
18,0	0,998468	0,998457	0,998444	0,998412	0,998409	0,998406
18,5	0,998212	0,998200	0,998184	0,998147	0,998144	0,998141
19,0	0,997957	0,997942	0,997924	0,997882	0,997879	0,997876
19,5	0,997701	0,997685	0,997665	0,997617	0,997613	0,997608
20,0	0,997446	0,997428	0,997405	0,997352	0,997348	0,997344
20,5	0,997190	0,997170	0,997145	0,997087	0,997082	0,997077
21,0	0,996934	0,996913	0,996886	0,996822	0,996817	0,996811
21,5	0,996679	0,996655	0,996626	0,996557	0,996551	0,996546
22,0	0,996423	0,996397	0,996366	0,996292	0,996286	0,996280
22,5	0,996169	0,996140	0,996106	0,996027	0,996020	0,996013
23,0	0,995911	0,995882	0,995846	0,995762	0,995754	0,995746
23,5	0,995656	0,995624	0,995586	0,995496	0,995489	0,995482
24,0	0,995400	0,995367	0,995326	0,995231	0,995223	0,995215
24,5	0,995144	0,995109	0,995066	0,994966	0,994957	0,994948
25,0	0,994888	0,994851	0,994806	0,994701	0,994691	0,994680
25,5	0,994632	0,994593	0,994546	0,994435	0,994425	0,994415
26,0	0,994376	0,994335	0,994286	0,994170	0,994160	0,994150
26,5	0,994120	0,994077	0,994026	0,993904	0,993894	0,993884
27,0	0,993863	0,993819	0,993766	0,993639	0,993628	0,993617
27,5	0,993607	0,993561	0,993505	0,993373	0,993362	0,993351
28,0	0,993351	0,993303	0,993245	0,993107	0,993095	0,993083
28,5	0,993095	0,993045	0,992985	0,992842	0,992829	0,992816
29,0	0,992839	0,992787	0,992724	0,992576	0,992563	0,992550
29,5	0,992582	0,992529	0,992464	0,992310	0,992297	0,992284
30,0	0,992326	0,992271	0,992203	0,992045	0,992031	0,992017
30,5	0,992070	0,992013	0,991943	0,991779	0,991765	0,991751
31,0	0,991813	0,991754	0,991682	0,991513	0,991498	0,991483
31,5	0,991557	0,991496	0,991422	0,991247	0,991232	0,991217
32,0	0,991300	0,991238	0,991161	0,990981	0,990965	0,990949
32,5	0,991044	0,990979	0,990901	0,990715	0,990699	0,990683
33,0	0,990787	0,990721	0,990640	0,990449	0,990433	0,990417

33,5	0,990530	0,990462	0,990379	0,990183	0,990166	0,990149
34,0	0,990274	0,990204	0,990118	0,989917	0,989899	0,989881
34,5	0,990017	0,989945	0,989858	0,989651	0,989633	0,989615
35,0	0,989760	0,989687	0.989597	0,989385	0,989366	0,989347
35,5	0,989504	0,989428	0,989336	0,989119	0,989100	0,989081
36,0	0,989247	0,989170	0,989075	0,988852	0,988833	0,988814
36,5	0,988990	0,988911	0,988814	0,988586	0,988566	0,988546
37,0	0,988733	0,988652	0,988553	0,988320	0,988299	0,988278
37,5	0,988476	0,988394	0,988292	0,988053	0,988033	0,988013
38,0	0,988219	0,988135	0,988031	0,987787	0,987766	0,987745
38,5	0,987962	0,987876	0,987770	0,987521	0,987499	0,987477
39,0	0,987705	0,987617	0,987509	0,987254	0,987232	0,987210
39,5	0,987448	0,987358	0,987248	0,986988	0,986965	0,986942
40,0	0,987191	0,987099	0,986986	0,986721	0,986698	0,986675
40,5	0,986934	0,986840	0,986725	0,986454	0,986431	0,986408
41,0	0,986677	0,986581	0,986464	0,986188	0,986164	0,986140
41,5	0,986420	0,986322	0,986203	0,985921	0,985897	0,985873
42,0	0,986162	0,986063	0,985941	0,985654	0,985629	0,985604
42,5	0,985905	0,985804	0,985680	0,985388	0,985620	0,985299
43,0	0,985648	0,985545	0,985418	0,985121	0,985095	0,985069
43,5	0,985391	0,985286	0,985157	0,984854	0,984828	0,984802
44,0	0,985133	0,985026	0,984895	0,984587	0,984560	0,984533
44,5	0,984876	0,984767	0,984634	0,984320	0,984293	0,984266
45,0	0,984618	0,984508	0,984372	0,984053	0,984026	0,983999
45,5	0,984361	0,984249	0,984111	0,983786	0,983758	0,983730
46,0	0,984103	0,983989	0,983849	0,983519	0,983491	0,983463
46,5	0,983846	0,983730	0,983587	0,983252	0,983223	0,983195
47,0	0,983588	0,983470	0,983326	0,982985	0,982956	0,982926
47,5	0,983331	0,983211	0,983064	0,982718	0,982688	0,982658
48,0	0,983073	0,982951	0,982802	0,982451	0,982420	0,982390
48,5	0,982815	0,982692	0,982540	0,982184	0,982152	0,982121
49,0	0,982558	0,982432	0,982278	0,981917	0,981885	0,981852
49,5	0,982300	0,982173	0,982017	0,981649	0,981617	0,981584
50,0	0,982042	0,981913	0,981755	0,981382	0,981349	0,981316
50,5	0,981784	0,981653	0,981493	0,981115	0,981082	0,981050
51,0	0,981526	0,981394	0,981231	0,980847	0,980814	0,980781
51,5	0,981268	0,981134	0,980969	0,980580	0,980546	0,980513
52,0	0,981011	0,980874	0,980707	0,980312	0,980278	0,980243
52,5	0,980753	0,980614	0,980444	0,980045	0,980010	0,979975
53,0	0,980495	0,980354	0,980182	0,979777	0,979742	0,979707
53,5	0,980237	0,980094	0,979920	0,979510	0,979474	0,979438
54,0	0,979978	0,979834	0,979658	0,979242	0,979206	0,979170
54,5	0,979720	0,979574	0,979396	0,978975	0,978938	0,978902
55,0	0,979462	0,979314	0,979133	0,978707	0,978670	0,978634
55,5	0,979204	0,979054	0,978871	0,978439	0,978401	0,978363
56,0	0,978946	0,978794	0,978609	0,978171	0,978133	0,978095
56,5	0,978688	0,978534	0,978346	0,977904	0,977865	0,977826
57,0	0,978429	0,978274	0,978084	0,977636	0,977597	0,977558
57,5	0,978171	0,978014	0,977821	0,977368	0,977328	0,977288
58,0	0,977913	0,977754	0,977590	0,977100	0,977060	0,977020
58,5	0,977654	0,977494	0,977296	0,976832	0,976792	0,976752
59,0	0,977396	0,977233	0,977034	0,976564	0,976523	0,976482
59,5	0,977138	0,976973	0,976771	0,976296	0,976255	0,976214
60,0	0,976879	0,976713	0,976509	0,976028	0,975986	0,975944
60,5	0,976621	0,976452	0,976246	0,975760	0,975718	0,975676
61,0	0,976362	0,976192	0,975983	0,975492	0,975449	0,975406
61,5	0,976103	0,975931	0,975720	0,975224	0,975180	0,975136
62,0	0,975845	0,975671	0,975458	0,974956	0,974912	0,974868
62,5	0,975586	0,975410	0,975195	0,974687	0,974643	0,974599
63,0	0,975328	0,975150	0,974932	0,974419	0,974374	0,974329

63,5	0,975069	0,974889	0,974669	0,974151	0,974106	0,974062
64,0	0,974810	0,974629	0,974406	0,973883	0,973837	0,973791
64,5	0,974551	0,974368	0,974143	0,973614	0,973568	0,973523
65,0	0,974293	0,974107	0,973880	0,973346	0,973299	0,973252
65,5	0,974034	0,973847	0,973617	0,973077	0,973030	0,972984
66,0	0,973775	0,973586	0,973354	0,972809	0,972761	0,972712
66,5	0,973516	0,973325	0,973091	0,972540	0,972492	0,972444
67,0	0,973257	0,973064	0,972828	0,972272	0,972223	0,972173
67,5	0,972998	0,972803	0,972565	0,972003	0,971954	0,971905
68,0	0,972739	0,972543	0,972302	0,971735	0,971685	0,971635
68,5	0,972480	0,972282	0,972039	0,971466	0,971416	0,971366
69,0	0,972221	0,972021	0,971775	0,971198	0,971147	0,971096
69,5	0,971962	0,971760	0,971512	0,970929	0,970878	0,970827
70,0	0,971703	0,971499	0,971249	0,970660	0,970609	0,970558
70,5	0,971444	0,971238	0,970985	0,970391	0,970339	0,970287
71,0	0,971184	0,970977	0,970722	0,970122	0,970070	0,970018
71,5	0,970925	0,970716	0,970459	0,969854	0,969801	0,969747
72,0	0,970666	0,970454	0,970195	0,969585	0,969531	0,969477
72,5	0,970407	0,970193	0,969932	0,969316	0,969262	0,969207
73,0	0,970147	0,969932	0,969668	0,969047	0,968993	0,968939
73,5	0,969888	0,969671	0,969405	0,968778	0,968723	0,968667
74,0	0,969629	0,969410	0,969141	0,968509	0,968454	0,968399
74,5	0,969369	0,969148	0,968877	0,968240	0,968184	0,968127
75,0	0,969110	0,968887	0,968614	0,967971	0,967915	0,967859
75,5	0,968850	0,968626	0,968350	0,967702	0,967645	0,967587
76,0	0,968591	0,968364	0,968086	0,967433	0,967375	0,967317
76,5	0,968331	0,968103	0,967823	0,967163	0,967106	0,967048
77,0	0,968072	0,967841	0,967559	0,966894	0,966836	0,966778
77,5	0,967812	0,967580	0,967295	0,966625	0,966566	0,966507
78,0	0,967552	0,967318	0,967031	0,966356	0,966297	0,966238
78,5	0,967293	0,967057	0,966767	0,966086	0,966027	0,965968
79,0	0,967033	0,966795	0,966504	0,965817	0,965757	0,965697
79,5	0,966773	0,966533	0,966240	0,965548	0,965487	0,965426

Kuro apskaitos energijos gamybos
šaltiniuose taisyklių
14 priedas

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI, Į KURIUOS TAISYKLĖSE PATEIKTOS NUORODOS

1. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus ir dokumentus ir Taisyklės parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais ir dokumentais:

1.1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2224);

1.2. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 74-1768);

1.3. Lietuvos Respublikos archyvų įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2389);

1.4. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (Žin., 2001, Nr. 99-3515);

1.5. Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymu (Žin., 2002, Nr. 72-3008);

1.6. Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymu (Žin., 2000, Nr. 78-2359);

1.7. Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodeksu (Žin., 1996, Nr. 59-1402);

1.8. Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 (Žin., 2001, Nr. 85-2990);

1.9. Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 (Žin., 2001, Nr. 85-2990);

1.10. Bendrosiomis pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272 (Žin., 1999, Nr. 31-896);

1.11. Kuro natūralios netekties laikinosiomis normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 171 (Žin., 2002, Nr. 51-1964);

1.12. Informacijos apie naftos, naftos produktų ir kito kuro gamybą, importą, eksportą, prekybą, suvartojimą, atsargų kaupimą ir tvarkymą teikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 379 (Žin., 2002, Nr. 106-4775);

1.13. Geležinkeliais vežamų krovinių svorio nuostolio (natūralaus sumažėjimo) normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 677 (Žin., 1997, Nr. 61-1453);

1.14. Naftos ir jos produktų sandėlių priešgaisrinės saugos taisyklėmis (PST-03-94), patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 1994 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. 576 (Žin., 1994, Nr. 63-1242);

1.15. Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) (Žin., 2003, Nr. 46(1)-2057);

1.16. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklėmis BPST-01-97, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 1997 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 59 (Žin., 1997, Nr. 102-2577);

1.17. Energetikos objektų priešgaisrinės saugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 80/121 (Žin., 1999, Nr. 22-631);

1.18. Saugos taisyklėmis eksploatuojant šilumos įrenginius, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 316 (Žin., 1999, Nr. 80-2372);

1.19. Krovinių vežimo geležinkelio transportu taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 174 (Žin., 2000, Nr. 52-1507);

1.20. Lietuvoje vartojamų naftos produktų ir skystojo kuro privalomaisiais kokybės rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 4-105/131/3-172 (Žin., 2003, Nr. 30-1269);

1.21. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 389 (Žin., 2002, Nr. 6-252);

1.22. Kuro talpyklose laikomų naftos produktų matavimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės metrologijos tarnybos viršininko 1999 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 12 (Žin., 1999, Nr. 12-300);

1.23. Statistinėmis ataskaitomis EN-11 ir EN-16, patvirtintomis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2003 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-208 „Dėl mėnesinio periodiškumo kuro išteklių atsargų, elektros energijos gamybos, durpių gavybos, naftos ir naftos produktų statistinių ataskaitų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 3-3);

1.24. LST EN ISO 3170:2000 standartu „Skystieji naftos produktai. Rankinis ėminių ėmimas“;

1.25. LST EN ISO 12185:1999 standartu „Žalia nafta ir naftos produktai. Tankio nustatymas. Vibracinis U-vamzdelio metodas“;

1.26. LST EN ISO 3675:1999 standartu „Žalia nafta ir skystieji naftos produktai. Laboratorinis tankio nustatymas. Hidrometrinis metodas“;

1.27. LST EN ISO 3171:1999 standartu „Skystieji naftos produktai. Automatinis mėginių ėmimas iš vamzdynų“;

1.28. LST EN ISO 3104+AC:2000 standartu „Naftos produktai. Šviesūs ir tamsūs skystieji naftos produktai. Kinematinės klampos nustatymas ir dinaminės klampos apskaičiavimas“.

2. Pakeitus ar papildžius šiame punkte nurodytus norminius aktus, vykdant šių Taisyklių reikalavimus, vadovautis galiojančio pakeisto norminio akto nuostatomis.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. 4-159, 2009-04-10, Žin., 2009, Nr. 43-1700 (2009-04-18), i. k. 1092020ISAK0004-159
Dėl Kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklių pakeitimo